

Francuzai šaudo vokiečius

Gary mayoras ir 54 politikieriai nuteisti

Buržuazija bijosi socialistų susitaikimo

Amerika reikalauja didelio atlyginimo iš Vokietijos

Francuzai šaudo Krupo darbininkus

7 užmušė ir daug sužeidė darbininkams pasipriešinus francuzams.

BERLINAS, bal. 1. — Lokali Anzeigė gautomis žiniomis, 7 vokiečiai darbininkai liko užmušti ir 20 sužeisti kada francuzų kareiviai Kruppo dirbtuvėse, ties Essenu, atkreipė ir darbininkus kulkasvaidžius.

Francuzų kareiviai priejo prie dirbtuvės su įsakymu konfiskuoti ten esančius automobilius. Susvilpė dirbtuvės švilpinės ir darbininkai metė darbą. Jie susirinko ties vartais, pareikšdami, kad jie negali francuzų įsileisti. Francuzai tada stvėrėsi kulkasvaidžių ir pradėjo iš jų šaudyti į darbininkus.

Gary mayoras nuteistas

Kartu su 54 kitais politikieriais jis liko rastas kaltas šmugelavime degtine ir munšalais. Serifas ir kiti augsti valdininkai irgi nuteisti.

INDIANAPOLIS, Ind., bal. 1. — Vakar vietos federaliniame teisme liko rasti kaltais šmugelavime munšalinių ir teiskimu apsaugos munšaliniams 55 augsti Gary, Ind., valdininkai ir politikieriai. Tik 7 mažesni politikieriai iš 62 teistų liko išteisinti.

Jury tarėsi visą naktį iki išnėsė nuosprendį. Tai buvo pirma didžiausia valdžios byla prieš munšalinius ir jų užtarėjus dėl peržengimo prohibicijos vykinimo įstatymų.

Tarp rastųjų kaltais yra ir Gary mayoras Roswell Johnson. Kitais žymesniais rasta kaltais yra šerifas Wm. Olds, buvusis šerifas Barnes, miesto advokatas Kinder, buvusis miesto advokatas Hunter, miesto teisėjas Wm. Dunn, daug policistų, konstabelių ir kitų valdininkų, advokatas Demarti, šerifo pagalbininkas Hentges, du maršalai iš Ho-

METRAŠTIS

LIETUVIŲ BIZNIO RODYKLĖ

Dykai kožnam Naujienų skaitytojui Chicagoje yra duodama šiandien. Reikalaukite Jūsų pardavėjo.

butų priimtas, tai socialistai laimėtų busiančius rinkimus, nes tada liktų visiems aišku, kad tik socialistai pajėgia patenkinti išrišti tokius svarbius internacionalinius klausimus. O socialistams laimėjus Vokietijos kapitalistai nebegalėtų taip viską sutvarkyti, kad kontribucija turėtų mokėti Vokietijos liaudis, darbininkai ir smulkieji savininkai, kuomet stambieji fabrikantai veiktų nebe kontribucijos naštos.

Amerika reikalauja didelio atlyginimo

Pareikalavus iš Vokietijos apie bilioną dolerių už aplaiktus nuostolius.

WASHINGTON, bal. 1. — Jungt. Valstijos nereikalauja iš Vokietijos kontribucijos. Bet tai dar nereikia, kad Vokietija neturėtų mokėti Amerikai aplaiktų laike karo nuostolių. Taikos sutartimi su Vokietija, Vokietija turi užmokėti visus nuostolius, kuriuos aplaiktė Amerikos civiliniai piliečiai ir valdžia laike karo.

Tokių reikalavimų atlyginimo nuostolius už pradžią turėtų ir gyvastis paduota jau apie 100,000 ir reikalaujamoje atlyginimo suma siekia apie bilioną dolerių.

Maišyta, Vokietijos ir Amerikos, komisija pradės svarstyti tuos reikalavimus balandžio 9 d. Bilionas dolerių prie dabartinės Vokietijos finansinės padėties, yra milžiniška suma. Bet Vokietijai veikiausia tos sumos mokėti neprisėis. Veikiausia bus susitaikinta už daug mažesnę sumą ir atmokėjimui veikiausia bus panaudota Vokietijos piliečių nuosavybės, kurios buvo konfiskuotos laike karo. Konfiskuotųjų nuosavybių vertė siekia apie \$350,000,000.

Jeigu komisija neįstengs susitaikinti apie atlyginimo sumą, tai ją nusatys buvęs augščiausio teismo teisėjas Day. Visi reikalavimai atlyginimo kito daugiausia delei Vokietijos submarinų veikimo ir skandimo laivų. Reikalaujama atlyginimo netik už paskandintus laivus, bet ir už žuvusius ant jų Amerikos piliečius.

Klimek nuteista kalėjiman

CHICAGO. — Teisėjas Kavanagh lenkė Tillie Klimek, kuri nunuodijo savo tris vyrus ir rengėsi nunuodyti ir ketvirtą, o gal yra nunuodijusi ir daugiau žmonių, savo giminių, arseniku, nuteisė visam amžiui kalėjiman Joliete. Ji paduosianti apeliaciją, bet vistiek busianti tuojaus išgabenta kalėjiman. Teisėjas pasakė, kad jis nežinaus kito tokio atsitikimo kriminalinių teismų istorijoje.

Užgriebs Kruppo dirbtuves

PARYŽIUS, bal. 1. — Iš priesties vakar ištikusio susirėmimo su Kruppo dirbtuvės Essene darbininkais, francuzai su belgais nutarė visai užgriebti Kruppo dirbtuves ir pavesti jas talkininkams. Žinia dar tebėra nepatvirtinta. Je darbininkai gi, kurie atsiliepė į švilpinę ir bandė neįsileisti francuzų į dirbtuves, busia prašalinti.

Francuzai nenori internacionalės komisijos

Sako kontribucijų komisija turinti nustatyti Vokietijos kontribuciją.

PARYŽIUS, bal. 1. — Iš autoritetinių šaltinių patirta, kad Francija atmes kiekvieną pasiūlymą, kuris siūlys, kad kontribucijos klausimą išrištų, ar kontribucijos sumą nustatytų internacionalinė ekspertų komisija.

Francijai užsienio reikalų ministerija skaito, kad Versailės sutartis išteigė kontribucijos komisiją, sudarytą iš talkininkų, kuri turi risti visus kontribucijų liečiančius klausimus. Ta komisija, susidedanti iš vieno talkininkų, geriau gali apsaugoti talkininkų interesus ir nesiduos vokiečiams suklaidinti, kuomet internacionalinė komisija gali kartais pasiduoti vokiečiams ir atsižvelgti abelai ir visų šalių interesus, o ne į vien talkininkų.

Francuzai taip jau juokiasi iš vokiečių sutikimo tartis dar prieš Ruhr evakavimą. Esą ir be to žinoma, kad francuzai ne nemanoma evakuoti Ruhr distrikto iki kontribucijų klausimas nebus išrištas.

Panaikino Vera Cruz kariuomenę

MEXICO CITY, bal. 1. — Pats karo ministeris Serrano išvažiavo į Vera Cruz valstiją pagelbėti federalinei kariuomenei sugauti ir nuginkluoti valstijos kareivius, kuriuos suorganizavo dvejetą metų atgal gubernatorius Tejeda. Valstijos kareiviai esą nesuvaldomi, o ir gubernatorius bandęs vykinti tokį agrarinį programą, kuriam nepritaria federalinė valdžia.

Per pastaruosius kelis mėnesius veikę įvairūs agitatoriai, kurstydami kareivius viską paimiti ir savo rankas. Delei to buvo politinių žudynių, žemės užgriebimų ir agrarų terorizavimų miestų. Niekurios valstijos dalys dar tebėra agrarų rankose.

Karo ministerio įsakymu, karo teismų galva skubiai išvyko į Jalapa, kur, manoma, bus teisiami karo teismo tie valstijos kareiviai ir oficeriai, kurie dalyvavo politinėse užmušėjystėse.

Sugavo monarchistus

LONDONAS, bal. 1. — Iš Copenhageno pranešama, kad Rusijos valdžia susekė Charkove centralinę raštine didelės monarchistų organizacijos, kuri turėjo skyrius po visą Ukrainą.

Daug žmonių areštuota, niekurie monarchistai liko sušaudyti, bet vadovai pabėgo. Jie turėjo artimų ryšių su monarchistais užsieny.

Užgriebe daug pinigų

HOECHST, bal. 1. — 10,000,000,000, markių ir 400,000 Francijos frankų, kuriuos reichsbanko skyrius Frankforte siuntė į Wiesbaden banko skyrių, tapo užgriebti Francijos muitinės kontrolės posto.

Nuteisė Volivą

Turės užmokėti 1c ir teismo lėšas už apmėižimą kito kunigo.

CHICAGO. — Wilbur Glen Voliva, viešpats ir karalius Zion City, Ill., tikybinių fanatikų kolonijos, tapo priteistas užsimokėti 1 centą pabaudos ir teismo lėšas už apmėižimą to pačio miestelio, tik kitos tikybos kunigo Nelson. Taip jau turės užsimokėti teismi lėšas. Tai priteisė teisėjas Hopkins, prieš kurį per ilgą laiką byla buvo nagrinėjama. Teismo lėšos, kaip apskaitoma, sieks apie \$3,000.

Ar Voliva mokės tą bausmę, dar nežinia. Jis reikalauja naujos bylos nagrinėjimo, bet negavo. Jis pirmiau yra pareiškęs, kad jis išleis \$50,000, bet turės būti išteisintas. Teisėjas duodamas mažiau, siūlo pabaudą Volivai pasakė, kad abu kunigai yra tokie pat ir abu lygiai kalti. Jie abu šmeižė vienas kitą ir abu, įrodymai savo dievo gerumo, naudojo blaiviausias priemones puolimui vienas kito.

Voliva turi suorganizavęs savo katalikų sektos koloniją, kur jis turi neapribotą valdžią — svietiską ir dvasiską. Jis tiek pat valdo Zion City, kaip kad Purnell valdo "Dovydo Namus". Veik visam miestelis priklauso jam vienam. Niekurios Chicago kompanijos turi įsisteigusios ten dirbtuves, kuriose jo sekėjai dirba už visai menką algą. Rukimas, gerimas ir naudojimas vaistų skaitomas baisiausiu nusidėjimu jo kolonijoje. Todėl ten nėra ir daktarų. Savo mokyklose Voliva ir jo "mokytojai" moka vaikus, kad žemė yra plokščia kaip kokblinas.

Kun. Nelson jau pirmiau buvo patraukęs Volivą teisman už šmeižtą. Voliva buvo teisiamas Lake pavieto teisme. Jury rado jį kaltą, bet teisėjas, pripažinęs, kad abu tie kunigai yra niekam neverti, atsisakė Volivą nuteisti. Tada byla tapo perkelta į Chicago. Byla prieš Volivą vedė pati valstija, nes jis buvo apkaltintas grand jury už kriminalinį šmeižtą.

6 darbininkai užmušti

HARTFORD, Conn., bal. 1. — Šeši darbininkai liko užmušti sugriuvus dideliame Fuller Brush Co. budavojamam vandens kubilui.

11 žmonių užmušta

BERLINAS, bal. 1. — Iš Gerolstein pranešama, kad 11 žmonių, jų tarpe 6 vokiečiai, liko užmušti susidurus francuzų operuojamiems Ruhr distrikte traukiniams.

Nudūrė Anglijos konsulą

LONDONAS, bal. 1. — Nežinomas puolikas peiliu nudūrė Anglijos vice-konsulą Neapoly Robert Goldie ir sužeidė jo pačią. Jiedu tuo laiku važiuojo pažiūrėti grotto.

ST. JOHNS, N. F., bal. 1. — Per tris dienas ant Newfoundland salos siautė sniego audra, kurioj žuvo mažiausia trys žmonės. Gal ir daugiau yra žuvusių tik apie juos dar nežinoma. Trys žuvusieji yra medžių kirtėjai, kuriuos audra užklupo miške ir jie neįstengė sugrįžti namo.

Bijomasi daugiau susirėmimų Ruhr distrikte

Francuzai nušovė 11 Kruppo darbininkų ir 35 sužeidė.

BERLINAS, bal. 1. — Padėtis Ruhr distrikte pasidarė labai pavojinga, Essenui skaičiuojant savo užmuštuosius ir sužeistuosius. Užsienio reikalų ministerijos gautomis žiniomis, Francijos kareiviai panaudojo kulkasvaidžius prieš Kruppo darbininkus ir 11 darbininkų nušovė, o 35 sunkiai sužeidė, jų tarpe tris gabut mirtinai. Daug kitų darbininkų sužeista lengvai.

Padėtį pablogina dar tai, kad šiandien ryto, del Velykų švenčių, dirbtuvėse yra uždarytos. Prisibijoma, kad per šventes gali ištikti daugiau susirėmimų tarp civilinių ir francuzų kareivių. Vokietijos valdininkai bandė nuraminti gyventojus, be jų veikimas apsunkinamas yra delei stokos policijos.

Vienas iš šesų darbininkų, kurie krito nuo plynųjų šuvių, buvo narys darbininkų tarybos, kuris buvo nuėjęs prie kareivių kaip tarpininkas, pakviesti juos pasitraukti.

Pirmas burys francuzų, kuris pirmiausia šovė iš kulkasvaidžių į darbininkus, susidėjo iš 20 kareivių ir turėjo 4 kulvasvaidžius. Paskiaus puolė darbininkus ir kiti kareiviai durtuvais. Bet ministerijos žiniomis, visi sužeistieji, yra sužeisti kulkasvaidžių kulkomis ir durtuvais sužeistų nesą.

Papa aplankysias Franciją

PARYŽIUS, bal. 1. — Romos papa, pasak klerikalų Echo de Paris, nebemano ilgiau būti vatikano kaliniu. Jis, kaip sako Lourdes žinia, rengiasi pirmu kartu per kelis dešėkus metų išvažiuoti už vatikano sienų ir aplankyti Lourdes, Francijos "šventąją" vietą, kuri papai duoda gana didelių pelnų. Tokia kelionė galėtų įvykti tik po taikos tarp vatikano ir Italijos valdžios. Papa turbut ir tikisi, kad tokia taika bus visai neužilgo padaryta. (Kiek žinia, fasistų valdžia, kuri iš pradžių neva priešinosi klerikalams, dabar labai nori taikos su vaticanu.

—Menininkų Streiko Komitetas.

7 žmonės užmušti

HARLAN, Ky., bal. 1. — Nuo pereinčio antradienio Harlan paviete mušiuose tarp šerifo pagalbininkų ir munšalinių užmušta 7 žmonės ir du žmonės sužeisti. Tarp užmuštųjų yra trys šerifo pagalbininkai, vienas vaikas ir trys munšaliniai, pastarųjų tarpe ir viena moteris.

Iš Lietuvos.

Menininkų streikas pasibaigė

Streikavusieji menininkai vasario 24 dieną Kauno laikraščiuose paskelbė, kad streikas pabaigta. Streiko Komitetas sako:

Menininkų Streiko Komitetas, turėdamas omeny:

1) kad delei streiko Valstybė gali turėti didelių nuostolių, ypač sąryš su Teatro remontu;

2) kad pusterčios paros streikas parodė visiems, kas tai matyti norėjo, kad meno padėtis Lietuvoje yra pavojuje ir kad kovoje už meno teises visi menininkai yra griežtai solidarys ir jokie gąsdinimai represijos mis jų solidarumui nesužadė ir streiko sustabdyti negalėjo.

3) kad švietimo Ministeris valdžios vardu yra menininkų streiko Komitetui vasario mėn. 22 d. pareiškęs, jog visi menininkai išstatyti reikiama bus išpildyti, taigi pasko bus neatidėliojant parupintas prašomas Churlionis Gėlėjai butas Streiko Komitetas, ir toliau visi parpatuotai menininkų vardu protestuodamas prieš įvykusi sauvales aktą — išmetimą dviejų menininkų iš buto — streiką nuo š. m. vasario mėn. 23 d. 2 val. po piet sustabdo.

Komitetas podraug reiskia giles padėkos žodžius draugams Teatro darbininkams ir visiems prie lietuvių menininkų korporacijos nepriklausantiems Kauno draugams muzikams ir visoms kitoms meno korporacijoms už taip gražiai parodytą jų solidarumą ir kviečia nuo š. m. vasario mėn. 23 d. 2 v. p. p. pertraukti jų mylimąjį darbą vėl pradėti.

—Menininkų Streiko Komitetas.

Jau Eina Pinigai Rusijon

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius šiuo praneša, jog jau priima pinigus pasiuntimui į Rusiją.

Siuntimas maisto draftų tapo panaikintas, ir dabar Rusijon pagelbą galima pasiūsti tik pasiunčiant ten pinigus per Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrių. Pinigų išmokėjimas Rusijoj pasidarė galimas, kada ten įsisteigė bankai senoviniai pamatais.

Pinigai Rusijon yra siunčiami doleriais.

Kas norite gelbėti savo gimines ir pažiastamus Rusijoj, siųskite pinigus Rusijon per Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Francuzai šaudo vokiečius

Gary mayoras ir 54 politikieriai nuteisti

Buržuazija bijosi socialistų susitaikymo

Amerika reikalauja didelio atlyginimo iš Vokietijos

Francuzai šaudo Krupo darbininkus

7 užmušė ir daug sužeidė darbininkams pasipriešinus francuzams.

BERLINAS, bal. 1. — Lokal Anzeigė gautomis žiniomis, 7 vokiečiai darbininkai liko užmušti ir 20 sužeisti kada francuzų kareiviai Krupo dirbtuvėse, ties Essenu, atkreipė į darbininkus kulkašvaizdžius.

Francuzų kareiviai priešo dirbtuvėse su įrankiais sušaudė ten esančius automobilius. Sušvilpę dirbtuvėse švilpė ir darbininkai metė darbą. Jie susirinko ties vartais, pareikšdami, kad jie negali francuzų įsileisti. Francuzai tada stvėrėsi kulkašvaizdžių ir pradėjo iš jų šaudyti į darbininkus.

Gary mayoras nuteistas

Kartu su 54 kitais politikieriais jis liko rastas kaltas šmugeliavime degtine ir mumsaifu. Šerifas ir kiti augsti valdininkai irgi nuteisti.

INDIANAPOLIS, Ind., bal. 1. — Vakar vietos federaliniame teisme liko rasti kaltais šmugeliavime mumsaifu ir teismu apsaugos mumsaifieriams 55 augsti Gary, Ind., valdininkai ir politikieriai. Tik 7 mažesni politikieriai iš 62 teistų liko išteisinti.

Jury tarėsi visą naktį iki išnešė nuspėdį. Tai buvo pirmą didžiausią valdžios byla prieš mumsaifierius ir jų užtarėjus dėl peržengimo prohibicijos vykinimo įstatymų.

Tarp rastųjų kaltais yra ir Gary mayoras Roswell Johnson. Kitais žymesniais rastaiais kaltais yra šerifas Wm. Olds, buvusias šerifas Barnes, miesto advokatas Kinder, buvusis miesto advokatas Hunter, miesto teisėjas Wm. Dunn, daug policistų, konstabelių ir kitų valdininkų, advokatas Demart, šerifo pagalbininkas Hentges, du maršalai iš Ho-

METRAŠTIS

LIETUVIŲ BIZNIO RODYKLĖ

Dykai kožnam Naujųjų skaitytojų Chicagoje yra duodama šiandien. Reikalaukite Jūsų parduotuvėje.

butų priimtas, tai socialistai laimėtų busiančius rinkimus, nes tada liktų visiems aišku, kad tik socialistai pajiegia patenkinančiai išristi tokius svarbius internacionalinius klausimus. O socialistams laimėjus Vokietijos kapitalistai nebegalėtų taip viską sutvarkyti, kad kontribuciją turi mokėti Vokietijos liaudis, darbininkai ir smulkieji savininkai, kuomet stambieji fabrikantai veik neša kontribucijos naštos.

Amerika reikalauja didelio atlyginimo

Pareikalaus iš Vokietijos apie bilioną dolerių už aplaiktus nuostolius.

WASHINGTON, bal. 1. — Jungt. Valstijos nereikalauja iš Vokietijos kontribucijos. Bet tai dar pareiškia, kad Vokietija neturi mokėti Amerikai aplaiktų laike karo nuostolių. Taikos sutartimi su Vokietija, Vokietija turi užmokėti visus nuostolius, kuriuos aplaikė Amerikos civiliniai piliečiai ir valdžia laike karo.

Tokių reikalavimų atlyginimo nuostolius už pražudytą turto ir gyvybių paduota jau apie 100,000 ir reikalaujamoje atlyginimo suma siekia apie bilioną dolerių.

Maišyta, Vokietijos ir Amerikos, komisija pradės svarstyti tuos reikalavimus balandžio 9 d. Bilionas dolerių prie dartinės Vokietijos finansinės padėties, yra milžiniška suma. Bet Vokietijai veikiančia to sumos mokėti neprisie. Veikiausia bus susitaikinta už daug mažesnę sumą ir atmokėjimui veikiančia bus panaudota Vokietijos piliečių nuosavybės, kuriuos buvo konfiskuotos laike karo. Konfiskuotųjų nuosavybių vertė siekia apie \$350,000,000.

Jeigu komisija neįstengtų susitaikinti apie atlyginimo sumą, tai ją nusattys buvęs augščiausio teismo teisėjas Day. Visi reikalavimai atlyginimo kito daugiausia delei Vokietijos submarinų veikimo ir skandimo laivų. Reikalaujama atlyginimo netik už paskandintus laivus, bet ir už žuvusius ant jų Amerikos piliečius.

Klimek nuteista kalėjimui

CHICAGO. — Teisėjas Kavanagh lenkė Tillie Klimek, kuri nuuodijo savo tris vyrus ir rengėsi nuuodijoti ir ketvirtą, o gal yra nuuodijusi ir daugiau žmonių, savo giminių, arseniku, nuteisė visam amžiui kalėjimui Joliete. Ji paduosianti apeliaciją, bet vistiek busianti tuojaus išgabenta kalėjimui. Teisėjas pasakė, kad jis nežinąs kito tokiu atsitikimu kriminalinių teismų istorijoje.

Užgriebė Kruppo dirbtuvės

PARYŽIUS, bal. 1. — Iš priėmto vakar ištikusio susirėmimo su Kruppo dirbtuvėse Essene darbininkais, francuzai su belgais nutarę visai užgriebti Kruppo dirbtuves ir pavesti jas talkinti. Ties darbininkai gi, kurie atsiliėpė į švilpinę ir bandė neįsileisti francuzų į dirbtuves, busią prašalinti.

Francuzai nenori internacionalės komisijos

Sako kontribucijų komisija turinti nustatyti Vokietijos kontribuciją.

PARYŽIUS, bal. 1. — Iš autoritetingų šaltinių patirta, kad Francija atmes kiekvieną pasiūlymą, kuris siūlys, kad kontribucijos klausimą išristų, ar kontribucijos sumą nustatytų internacionalinė ekspertų komisija.

Francijai užsienio reikalų ministerija skaito, kad Versalės sutartis įsteigė kontribucijos komisiją, sudarytą iš talkininkų, kuri turi risti visus kontribucijų liečiančius klausimus. Ta komisija, susidedanti iš vienu talkininkų, geriau gali apsaugoti talkininkų interesus ir nesiduos vokiečiams suklaidinti, kuomet internacionalinė komisija gali kartais pasiduoti vokiečiams ir atsižvelgti abelnai į visų šalių interesus, o ne į vien talkininkų.

Francuzai taip jau juokiasi iš vokiečių sutikimo tartis dar prieš Ruhr evakavimą. Esą ir be to žinoma, kad francuzai nemanoma evakuoti Ruhr distrikto iki kontribucijų klausimas nebus išristas.

Panaikino Vera Cruz kariuomenę

MEXICO CITY, bal. 1. — Pats karo ministeris Serrano išvažiavo į Vera Cruz valstiją pagelbėti federalinei kariuomenei sugauti ir nuginkluoti valstijos kareivius, kuriuos sturorganizavo dvejetainį metų atgal gubernatorius Tejeda. Valstijos kareiviai esą nesuvaldomi, o ir gubernatorių bandąs vykinti tokį agrarinį programą, kuriam nepritaria federalinė valdžia.

Per pastaruosius kelis mėnesius veikė įvairūs agitatoriai, kurstydami kareivius viską paimiti į savo rankas. Delei to buvo politinių žudynių, žemės užgriebimų ir agrarų terorizavimų miestų. Niekurios valstijos dalyd dar tebėra agrarų rankose.

Karo ministerio įsakymu, karo teismų galva slebiai išvyko į Jalapa, kur, manoma, bus teisiami karo teismo tie valstijos kareiviai ir oficieriai, kurie dalyvavo politinėse užmušėjistėse.

Sugavo monarchistus

LONDONAS, bal. 1. — Iš Copenhageno pranešama, kad Rusijos valdžia susekė Charkove centralinę raštine didelės monarchistų organizacijos, kuri turėjo skyrius po visą Ukrainą.

Daug žmonių areštuota, niekurie monarchistų liko sušaudyti, bet vadovai pabėgo. Jie turėjo artimų ryšių su monarchistais užsieny.

Užgriebė daug pinigų

HOECHST, bal. 1. — 10,000,000,000 markių ir 400,000 francų frankų, kuriuos reichsbanks skyrius Frankforte siuntė į Wiesbaden banko skyrių, tapo užgriebti Francijos muitinės kontrolės posto.

Nuteisė Volivą

Turės užmokėti 1c ir teismo lėšas už apšmeižimą kito kunigo.

CHICAGO. — Wilbur Glen Voliva, viešpats ir karalius Zion City, Ill., tikybinių fanatikų kolonijos, tapo priteistas užsimeikti 1 centą pabaudos ir teismo lėšas už apšmeižimą to pačio miestelio, tik kitos tikybės kunigo Nelson. Taip jau turės užsimeikti teismi lėšas. Tai priteisė teisėjas Hopkins, prieš kurį per ilgą laiką byla buvo nagrinėjama. Teismo lėšos, kaip apskaitoma, sieks apie \$3,000.

Ar Voliva mokės tą bausmę, dar nežinia. Jis reikalauja naujos bylos nagrinėjimo, bet negavo. Jis pirmiau yra pareiškęs, kad jis išleis \$50,000, bet turės būti išteisintas. Teisėjas duodamas mažiausia pabaudą Volivai pasakė, kad abu kunigai yra tokie pat ir abu lygiai kalti. Jie abu šmeižė vienas kitą ir abu, įrodymui savo dievo gerumo, naudojo bauriausias priemones puolimui vienas kito.

Voliva turi suorganizavęs savo katalikų sektos koloniją, kur jis turi neaprybotą valdžią — svietiską ir dvasiską. Jis tiek pat valdo Zion City, kaip kad Purnell valdo „Dovydo Namus“. Veik visais miestais priklauso jam vienas. Niekurios Chicago kompanijos turi įsisteigusios ten dirbtuves, kuriose jo sekėjai dirba už visai menką algą. Rukimas, gėrimas ir naudojimas vaistų skaitomas baisiausiu nusidėjimu jo kolonijoje. Todėl ten nėra ir daktarų. Savo mokyklose Voliva ir jo „mokytojai“ mokinia vaikus, kad žemė yra plokščia kaip koka blynas.

Kun. Nelson jau pirmiau buvo patraukęs Volivą teismui už šmeižtą. Voliva buvo teisiamas Lake pavieto teisme. Jury rado jį kaltą, bet teisėjas, pripažinęs, kad abu tie kunigai yra niekam neverti, atsisakė Volivą nuteisti. Tada byla tapo perkelta į Chicago. Bylą prieš Volivą vedė pati valstija, nes jis buvo apkaltintas grand jury už kriminalinį šmeižtą.

6 darbininkai užmušti

HARTFORD, Conn., bal. 1. — Šeši darbininkai liko užmušti sugriuvus dideliam Fuller Brush Co. budavojamam vandens kubilui.

11 žmonių užmušta

BERLINAS, bal. 1. — Iš Gerolstein pranešama, kad 11 žmonių, jų tarpe 6 vokiečiai, liko užmušti susiduręs francuzų operuojamiems Ruhr distrikte traukiniams.

Nudūrė Anglijos konsula

LONDONAS, bal. 1. — Nežinomas puolikas peiliu nudūrė Anglijos vice-konsulą Neapoly Robert Goldie ir sužeidė jo pačią. Jiedu tuo laiku važiuvo pažiūrėti grotlo.

ST. JOHNS, N. F., bal. 1. — Per tris dienas ant Newfoundland salos siautė sniego audra, kurioj žuvo mažiausia trys žmonės. Gal ir daugiau yra žuvusių tik apie juos dar nežinoma. Trys žuvusieji yra medžių kirtėjai, kuriuos audra užklupo miške ir jie neįstengė sugrįžti namo.

Bijomasi daugiau susirėmimų Ruhr distrikte

Francuzai nušovė 11 Kruppo darbininkų ir 35 sužeidė.

BERLINAS, bal. 1. — Padėtis Ruhr distrikte pasidarė labai pavojinga, Essenui skaičiuojant savo užmuštuosius ir sužeistuosius. Užsienio reikalų ministerijos gautomis žiniomis, Francijos kareiviai panaudojo kulkašvaizdžius prieš Kruppo darbininkus ir 11 darbininkų nušovė, o 35 sunkiai sužeidė, jų tarpe tris gabut mirtinai. Daug kitų darbininkų sužeista lengvai.

Padėtį pablogina dar tai, kad šiandien ir ryto, del Velykų švenčių, dirbtuvėse yra uždarytos. Prisibijoma, kad per šventes gali ištikti daugiau susirėmimų tarp civilinių ir francuzų kareivių. Vokietijos valdininkai bando nuraminti gyventojus, be jų veikimas apsunkinamas yra delei stokes policijos.

Vienas iš šešių darbininkų, kurie krito nuo pirmųjų šuvių, buvo narys darbininkų tarybos, kuris buvo nuėjęs prie kareivių kaip tarpininkas, pakviesti juos pasitraukti.

Pirmas burys francuzų, kuris pirmiausia šovė iš kulkašvaizdžių į darbininkus, susidėjo iš 20 kareivių ir turėjo 4 kulkašvaizdžius. Paskiaus puolė darbininkus ir kiti kareiviai durtuvais. Bet ministerijos žiniomis, visi sužeistieji yra sužeisti kulkašvaizdžių kulkomis ir durtuvais sužeistų nesą.

Papa aplankysiąs Franciją

PARYŽIUS, bal. 1. — Romos papa, pasak klerikalų Echo de Paris, nebemano ilgiau būti vatikano kaliniu. Jis, kaip sako Lourdes žinia, rengiasi pirmu kartu per kelis dešėkus metų išvažiuoti už vatikano sienų ir aplankyti Lourdes, Francijos „šventąją“ vietą, kuri papai duoda gana didelį pelną. Tokia kelionė galėtų įvykti tik po taikos tarp vatikano ir Italijos valdžios. Papa turbūt ir tikisi, kad tokią taiką bus visai neužilgo padaryta. Kiek žinia, fašistų valdžia, kuri iš pradžių neva priešinosi klerikalams, dabar labai nori taikos su vaticanu.

7 žmonės užmušti

HARLAN, Ky., bal. 1. — Nuo pereinio antradienio Harlan paviete mušiuose tarp šešių pagalbininkų ir mumsaifierių užmušta 7 žmonės ir du žmonės sužeisti. Tarp užmuštųjų yra trys šerifo pagalbininkai, vienas vaikas ir trys mumsaifieriai, pastarųjų tarpe ir viena moteris.

Iš Lietuvos.

Menininkų streikas pasibaigė

Streikavusieji menininkai vasario 24 dieną Kauno laikraščiuose paskelbė, kad streikas pabaigta. Streiko Komitetas sako:

Menininkų Streiko Komitetas, turėdamas omeny:

1) kad delei streiko Valstybė gali turėti didelių nuostolių, ypač sąryš su Teatro remontu;

2) kad pustrėčios paros streikas parodė visiems, kas tai matyti norėjo, kad meno padėtis Lietuvoje yra pavojuje ir kad kovoje už meno teises visi menininkai yra griežtai solidarūs ir jokie gąsdinimai represijos jį solidarumo nesuardė ir streiko sustabdyti negalėjo.

3) kad švietimo Ministeris valdžios vardu yra menininkų streiko Komitetui vasario mėn. 22 d. pareiškęs, jog visi menininkai išstatyti reikiama bus išspildyti, taigi pirm visko bus neatidėliojant parupintas prašomas Čiurlionis Galerijai butas Streiko Komitetas, ir toliau visi pamatuotai menininkų vardu protestuodamas prieš įvykusį sauvalės aktą — išmetimą dviejų menininkų iš buto — streiką nuo š. m. vasario mėn. 23 d. 2 val. po pietų sustabdo.

Komitetas podraug reiškia gilią padėkos žodžius draugams Teatro darbininkams ir visiems prie lietuvių menininkų korporacijos nepriklausantiems Kauno draugams muzikams ir visoms kitoms meno korporacijoms už taip gražiai parodytą jų solidarumą ir kviečia nuo š. m. vasario mėn. 23 d. 2 v. p. p. pertraukti jų mylimąjį darbą vėl pradėti.

—Menininkų Streiko Komitetas.

Jau Eina Pinigai Rusijon

Naujųjų Pinigų Siuntimo Skyrius šiuo praneša, jog jau priima pinigų pasiuntimui į Rusiją.

Siuntimas maisto draftų tapo panaikintas, ir dabar Rusijon pagelbą galima pasiųsti tik pasiunčiant ten pinigus per Naujųjų Pinigų Siuntimo Skyrių. Pinigų išmokėjimas Rusijon pasidarė galimas, kada ten įsisteigė bankai senoviniams pamatais.

Pinigai Rusijon yra siunčiami doleriais.

Kas norite gelbėti savo gimines ir pažiastamus Rusijon, siųskite pinigus Rusijon per Naujųjų Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Kas Dedas Lietuvoj

Šių dienų dokumentai.

Seimo socialdemokratų frakcijos narys dr. Markauskas yra gavęs šio turinio laiška:
"Sprendimas. Tamsta pasižadėjai kovoti prieš mus. Jei nesiliausi, Fašistų Vykdomasis Komitetas nusprendė Tamstą pašalinti nuo kelio. Lietuvos Fašistų Organizacijos Vydomas Komitetas".

Užuojauta streikuojantiems menininkams.

"Klajunų klubas" pasiūte Menininkų Streiko Komitetui užuojautos pareiškimą ir pradedo streiką. Nutraukiama visos studijos ir sulaukoma "Aušros" leidžiamų spaudoje esančių leidinių.

Del streiko nevyksta.

Delei menininkų streiko Dailės Teatrą artistų pirmas spektaklis vasario 21 d. neįvyko. Taip pat vasario 22 d. turėjusi eiti opera "Traviata" del tos pačios priežasties neįvyksta.

"Mokyklų įstatymas" ir jo vaisiai

Kauno "Socialdemokratas" rašo:

Ilgai gulėjęs mokyklų įstatymas tam tikrų Seimo komisių stalciose, galop tapo priimtas trečiuoju skaitymu. Liko tik belaukti kada jis bus paskelbtas vykdymui. Ypatinai laukė klebonai su visu savo štabu: pradedant vikaru ir baigiant spitalininku su visa jų sufašatizuota ir prieš mokytojus sukūrsinta minia. Perdaug jau buvo kalbėta, perdaug rašalo išlepta beįrodinėjant šio įstatymo blogas puses, kad išnauja jį aiškinti. Juk kaktas sienos nepramušė — žodžiais įstatymų leidėjus neįtikinsi. Pasakyta — padaryta, ir atlikta kriukis.

Kanų yra vertas šis įstatymas, kiek jis pritaikintas šių dienų pedagogijos reikalavimams, aiškiausiai rodo, kad ir šis faktas: vieną gražią dieną Kalvarijos rajone N mokyklos tėvai susirinkę nutarė, kad mokytojas įėjęs į mokyklą vieton: "Labas rytas" arba nieko — sakyti: "Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus."

O vaikai choru atsakytų: "Per amžius Amen."

Visi mokytojo įrodymai nuėjo veltui.

Matomai buvo iš anksto kunigelio paruošti.

Tai štai jums ir mokyklų įstatymo vaisiai. Tai dar tikrai mažas šešelis to, ką reikia laukti ateityje.

Gėrbiamieji įstatymų leidėjai! Nejaugi esat akli ir kurti, kad nematot ir negirdit kokios pasekmės jūsų įstatymų? Nejaugi leisit, kultūros ir visos ateities nešėją — mokyklą įvelti į viduramžių ir dar biauresnius purvus? Nejaugi esate jaučio oda apsišiuve, kad nejaugiate, kokį smugį suduodat mokyklai, o kartu ir patys sau?

Nejaugi nesuprasdami tai darot? Oi, ne! Jus tą labai gerai suprantate, bet jums jūsų kišenės ir pilvo reikalai brangesni, negu visos visuomenės ir valstybės ateitis.

Nejaugi esat tiek mulkiai, kad tikėtės versdami mokyklą į bobinčius atsiekti savo tikslo? Apsirinkat!

Mokės visuomenė tinkamai įvertinti jūsų darbus ir tinkamai už tai atlygins. Nebetoli tas laikas, kuomet, kaip Liucipierius neteko sosto dangaus karalystėje, taip jūs neteksit Seime ir valdžioj vietų.

Dudutis.

Pirmos reikmenės prekės vėl pabrango

Kaunas, III—9. [Musų koresp.] — Nežiurint kad Lietuva dabar turi savo pastovią valiutą ir kad kaimiečiai savuosius gaminius, kaip grūdus, mėsą, pieno produktus ir kitas prekes tebeperduoda ta pačia kaina, kokią jie parduodavo ligi šiol, Kaune ir kituose didesniuose Lietuvos miestuose pirmos reikmenės prekės paskutinėmis dienomis vėl žymiai pabrango. Pavyzdžiui, Kaune smulkiojo cukraus kilo privoščiose krautuvėse ligi šiol kainavo 1 lit. 40 centų, o dabar jau kainuoja 1 lit. 80 centų; stambaus 2 lit. 20 centų; sviesto 1 kilo buvo 8—9 litai, o dabar jau 10—13 litų; juodos

Dieną 10c-27c-36c. (ir taksai)
Vakara 10c-31c-45c. (ir taksai)

MAJESTIC
M. THEATRE. C

Monroe gat. arti State beperstojinis Vodevilus šostad, Sekm., šventėmis. 22c. ir 45c. (ir taksai). Seim. ratelijams 10c (išskiriant šostad, sekmad. ir šventes). Dideli komediniai aktai ir krut. paveikslai.
"Kur gauni pilną pinigų vertę."

Pittsburgo Lietuviai!

Šiuo pranešame jums, jog mūsų atstovas P. Balčikonis lankysis pas jumis užrašinėdamas "Naujienas" tiems lietuviams, kurie dar jų neskaito.

Jūsų pareiga ir privalumas yra žiūrėti, rūpintis ir dėti visas pastangas, idant kiekvienas lietuvis ir lietuvių butų apšviestu; pažįstančiu gyvenimą ir garbės vertu piliečiu.

"Naujienos" yra geriausiu padėjėju kožnam norinčiam įsigyti apšvietą, žinojimą ir garbę.

Kožnas Pittsburgietis: vyrai, moteris, merginos ir vaikai, visi "Naujienų" skaitytojai ir rėmėjai esate kviečiami prisidėti prie šito darbo platinimo "Naujienų" padedant mūsų atstovui, P. Balčikonui surasti kiekvieną lietuvių gyvenantį jūsų mieste, kuris dar nėra "Naujienų" skaitytoju.

Naujienų Administracija.

Iš Klaipėdos krašto

Klaipėda. — Krašto direktorija įsakė, kad visi vaikai, kurie baigė 1 d. baigia pradedamąjį mokslą, būtų užtikrinami pramokymais lietuviškai skaityti. Mokytojams įsakoma, kad šie nuo įsakymo paskelbimo dienos 3 valandos kas savaitę mokinius mokyty lietuvių kalba tikybės ir šventraštį skaityti. Jeigu be šventraščio būtų reikalingos ir kitos tolygios knygos, tai Direktorija žada patarpinikauti tas knygas įsigyti. Įsakoma taip pat, kad vaikai būtų supažindinti nors su pagrindiniais lietuvių rašybos dėsniais. Visų apskričių mokyklų inspektoriams, reviduojant mokyklas, įsakoma sekti tų įsakymų pildymą.
("Pr. L. Balsas").

—Krašto Direktorija išleido įsakymą, kuriuo griežtai draudžiama dirbtinai kelti kainas.

—Piliėtis.

Prasižengusieji prieš šį įsakymą busia traukiami teisman.

—Panaikinus duoną pirkti korteles "Krašto Direktorija" įsteigė komisiją, kuri prižiūrės, kad pirkčiai dirbtinai nekeltų duonos kainų. Neprisilaikę šios Direktorijos įsakymo duonos pardavimo krautuvės komisija turi teisę uždaryti.

—Susipratusieji Isrutės lietuvių atsiuntė klaipėdiečiams savanorių kariuomenei laiška, kuriame širdingai sveikina klaipėdiečius ir drąsina kuogreičiausius eiti prie tikslo — galutinai susijungti su Lietuva.

—Klaipėdos darbininkai leidžia du laikraščius, "Die Tachel" ir "Memeler Volkstimme", kurie tarp savęs gerokai pešasi. Pirmas smarkiai remia Lietuvą ir lietuvius, o antras Vokietiją ir vokiečius, gaudamas pašalpos iš Vokietijos.

Kenosha Lietuviai

Dabar laikas siusti pinigus Lietuvon

Mes siunčiame pinigus Lietuvon per didžiausias ir tvirtiausias pinigų siuntimo istaigas pasauly: Naujienų Bendrovę ir Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką. Pinigai yra išmokami greitai ir teisingai. Niekur negali but geriau.

Taipgi parduodame laivakortes i Lietuvą ir iš Lietuvos — naudingas ir teisingas patarnavimas.

A. A. PAKSYS
220 Milwaukee Ave.,
Kenosha, Wis.

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MAITYTI VISAS KREIPKTES PAS MUS. TAS JUMS BUS ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO.
INVESTMENTS REAL ESTATE INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 9611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PARDAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigus ir Parquodam Laivakortes.

K. S. JURGELIONIS
ADVOKATAS
Veda bylas visuose teismuose. Parupina visokius dokumentus. Egzaminuoja abstraktus. Padaro kontraktus ir kitus raštus prie pardavimo ir pirkimo namų ir lotų, farmų ir biznių, ar užtraukiant morkičius.
Vakara 8 val.
1739 So. Halsted St.
Telef. Roosevelt 8500

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephone Canal 2562
Valandos: 9 ryto iki 9 vakare. Seređoj ir Pėtnyčioj nuo 9 r. iki 6 vak.
Veda viskias bylas visuose teismuose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolina Pinigus ant pirmo morkičiaus lengvomis išlygomis.

Tel. Randolph 4768
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestij
ASSOCIATION BLDG
19 So. La Salle St.
Room 1303
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų
Namų Tel.: Hyde Park 3395

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
25 So. La Salle St. Room 530
Tel.: Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St. Chicago
Tel. Yards 4681

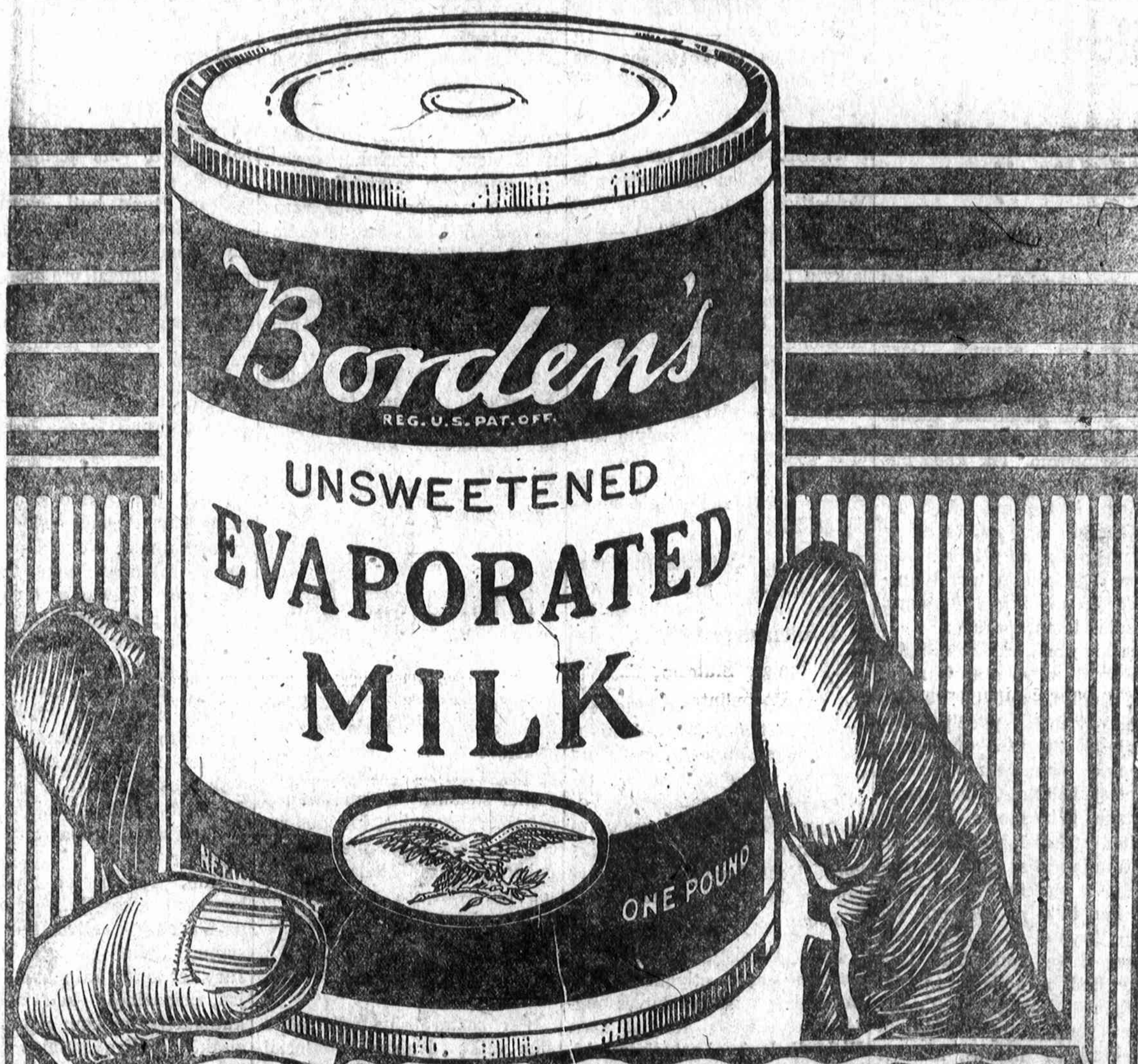
Tel. Brunswick 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambarys 306, Home Bank Bldg., Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir npo 7 iki 9 vakare.

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Recter Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

Herman P. Haase
ADVOKATAS
609-610 Chamber of Commerce
133 W. Washington St.,
Phone Main 1308
Chicago, Ill.

JOSEPH. C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
309 So. La Salle St. Room 706
Telephone Harrison 0421
utarninkais ketvergais ir subatomais
1612 West 46th Street
Telephone Boulevard 8172

Telefonai:
Randolph 2675 ir Dearborn 6272
Res. Telefonas Park Ridge 2252
I. Wesley Baker
Advokatas ir teisiu patarėjas
Kambarys 1317 Ashland Block,
155 N. Clark St.
Vedejas pensijų bilu. Vetejas lietuvių kalbon. Tyrintojas.
Notary Public.

Borden's
REG. U.S. PAT. OFF.
UNSWEETENED
EVAPORATED
MILK
ONE POUND

KUOMET JUS PIRKSITE PIENĄ ZIURĖKITE, KAD BUTŲ SIAMĖ KIANE

S IS Borden's Evaporated Piėnas yra puikiausias Bordens Piėnas. Šviežias, nuo farmų, su palikta jame smetona, bet dalis vandens yra atimta.

Pastebėkite kaip išrodo kianas. Pastebėkite dideli aiškų vardą "Borden's", kuris parodo, kad negalima padaryt klaidos pasipirkime.

Jei norit išmukt kaip virt su Borden Evaporated Piėnu, išpildykite kuponą paženklinant kokias pamokas norit ir mes prišiusime dovanai.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York

KUPONAS		
Duona	Saltkoš:	Pajai
Saldainės	Mėsos	Pudingai
Zuviai	Pyragiai	Šrubos
Vardas		
Adresas	(Lithuanian)	

Chicago Office: 510 N. Dearborn St.
Telephone Dearborn 3105

KORESPONDENCIJOS

So. Boston, Mass.

Sandariečių mitingas ir komunistų "sorkės".

Kovo 25 dieną, 3 v. po p. Lietuvių Svetainėje įvyko prakalbos, kurias rengė sandariečiai — "dideli patriotai, labiausiai Lietuvą mylintieji ir daugiau už visas partijas jos labui dirbantieji" — kaip savo prakalboje gyrėsi vietos sandariečių kuopos vice-pirmininkas Rastenis, karštai ragindamas klausytojus nesigailėti aukų ir parodyti kitoms partijoms, kad sandariečiai ištikimo yra didžiausi patriotai.

Antras kalbėjo Ivaškevičius — "Klaipėdos generolas", kaip jį dabar pas mus vadina. Kad jis savo labai tuščioj kalboje priejo prie to "milijono markių", kur jis klaipėdiškiams paraukojęs, tai tik apsisuks — ir vėl milijonas markių, pasakius kelis žodžius — ir vėl milijonas markių, — ir taip jis priaukojo tų markių apie 15 ar 20 milijonų. O kiek jis tų vakarenių su užkandžiais, ir išsigerimais — kokių mes čia neturime — surengęs, ir vis savo doleriais! Ogi susirinkdavo tai ne bet kas, — vis inteligentai, ponai, viršininkai, ministrai ir ex-ministrai, ponios ir pamos pasipušusios su šilkinėmis dresėmis, su plikomis krutinėmis — tikros aristokratės; o vėl vyrai — ponai, visi su frakais, visi aristokratiškai atrodo — viskas gražu, malonu, ne taip kaip pas mus čia Amerikoje... Baigdamas ragino sandariečius dėti aukų kuodaugiau, sudėti tuojau bent 500 dolerių ir pats padėjo penkting.

Trečias kalbėjo atvykęs iš Lietuvos Kast. Norkus. Jis kalbėjo trumpai, bet rimtai, ir paskaitė keletą punktų valstiečių sąjungos reikalavimų Lietuvos žmonėms, tarp jų minėtas reikalavimas atimti iš dvarininkų žemes be atlyginimo ir išdalinti jas bežemiams ir mažžemiams. (O čia tik prieš tai Ivaškevičius gerėjos ir džiaugėsi ponais ir ponionėmis, kurie dar jam tokį mielą įspūdį, kad jis besidžiaugdamas kone apsisverkė).

Po Norkaus prakalbos buvo renkama aukos ir surinkta 99 doleriai su centais. Tai tau ir karsčiausi už visus Lietuvos patriotai — vietoj nusistatytų "bent 500" dolerių nesudėjo nei penktos dalies. Dieną anksčiau socialistai savo prakalbose, kurias sandariečiai išardė, surinko aukų 120 dolerių.

Komunistų "sorkės".

Tą pačią dieną, vakare, to pat svetainėj buvo ir komunistų "prakalbos." Buvo skelbiama, kad kalbėsias Bimba ir Siurba (šis pastarasis man pažįstamas, evoliucijos keliu išsivystęs iš Norwood, Mass., Akielaičio), bet Bimbos nebuvo, tai kalbėjo Siurbakielaitis. Nieko pats nežinodamas tas žmogelis kankinosi ant pagrindų, pats save ir publiką apgaudinėdamas, pliaukšdamas visokių nonsensų, girdamas komunistų kromelį ir šmeiždamas socialistus — "grigaitinius" ir "michelsoninius" — už kuriuos daigi kapitalistai ir klerikalai esą geresni. Papasakojo ir kas dedas Lietuvoj. Ten, pasak jo, darbininkai šimtais kišama į kalėjimus, kankinami, šaudomi, kariami, draskomi po ranką, po koją, smaugiami — žodžiu, didžiausios inkvizicijos Lietuvoj. Kokių svietas dar nematęs ir negirdėjęs. Kaip darbininkai gyvena pagarbinioj komunistų Rusijoj, kalbėtojas nei pusiau lupų neprisiminė. Klausant tokių pliaukšelių darosi ir juokai ir piktas, kad tokie žmonės dris-

ta daigi viešai ant pagrindų rodytis.

Žmonių buvo mažiau nei pas sandariečius ir aukų "politiškiems kaliniams" surinkta 23 dol. su centais.

Dabar spreskit iš šių trijų aprašytų prakalbų, su kuria partija eina didesnės minios, su sandariečiais, komunistais, ar socialistais?

—Raulinaitis.

Baltimore, Md.

Drg. K. Bielinio prakalbos. — Šaliapino koncertas.

Kaip buvo tikėtasi kad d. K. Bielinio prakalbos duos gerų pasekmių, taip ir įvyko. Pirmą vakarą, kovo 18, prisirinko pilna svetainė žmonių ir su žingėdumu klausėsi gerb. svečio prakalbos. Reikia pasakyti, kad d. Bielinis yra geras ir nuosakus kalbėtojas, be to pažįsta plačiai darbininkų padėti, jų uždavinius ir moka labai suprantamoj formoj publikai išdėstyti. Jis nekalba į ausmę, nepučia tuščių burbulų revoliucinėmis frazėmis. Jis kalba gyvais realiais faktais, ką kalusytojai aiškiai supranta ir tuo labiau interesuojasi. Jis aiškiausiai nupiešė Lietuvos darbininkijos padėtį, vaizdžiai parodė Lietuvos ekonominį ir kultūrinį gyvenimą. Taip pat plačiai apibūdino Lietuvos darbo žmonių vergus laike karo. Vokiečių okupacijos ir bolševikių viešpatavimo.

Antrą vakarą d. Bielinis kalbėjo ypač apie Liet. Socialdemokratų Partijos darbuotę ir jos uždavinius, iš ko buvo aišku, kad mūsų draugai anapus vandenyno dirbo ir dirba Lietuvos darbo žmonių labui tiek, kiek jie išgali, kiek jų jėgos jiems leidžia dirbti. Toliau gaila plačiai pabūdinti Lietuvos profesines sąjungas ir jų uždavinius. Kalbėtojas grynais faktais įrodė kaip klaidingai komunistai vadovavo prof. sąjungas naudodami jas savos politinės siekinių, ir tuomi suradę visas organizacijas ir jų veikimą. Čia d. Bielinis užmynė ir komunistams, taip sakant, ant "korno," del to po prakalbos keletas komunistėlių (tiek čia jų ir yra) bandė duoti savo kvailius klausimus, bet kalbėtojas tinkamai jiems atsakė, ir jie nutilo.

Aukų per abu vakarus surinkta LSDP. arti penkias dešimtis dolerių ir parduota nemaža literatūros. Prakalbos visais atžvilgiais pavyko. Butų puiku, kad mūsų svečias galėtų pasilikti pas mus ant visados, — jis mums daug padėtų atsteigime mūsų organizacijų.

Kovo 22 d. baltimoriečiai turėjo progos pirmu kartu išgirsti pasaulio geriausį dainininką F. Šaliapiną. Jis savo dainavimu, savo artizmu taip sužavėjo klausančią publiką, kad

avacijoms nebuvo galo. Publika susidėjo daugiau iš amerikiečių, kuri rusiškai nesupranta, bet jai pakako išgirsti tas taip puikias melodijas ir taip puikiai dainuojant ir jį plojo ir plojo, kad tik daugiau dainuotų. Tuo privertė dainininką sudainuoti net keturioliką dainų. Dainavo visas dainas rusiškai, ir didžiuliojo paprastas liaudies dainas, bet pas Šaliapiną jos išėjo kaip puikiosios operos arijos. Publikos buvo pilnas Lyric teatras, kuris talpina apie 4000 sėdynių. Dievulis žino kur buvo dingę komunistai, kad jie šiuo žygiu nerėkė, kad dainuotų bolševikišką himną arba "Dubinušką," kaip kad metai atgal?

Baltimorė yra labai dievuotąs miestas; čia sekmadieniais nevalia nieko dirbti, nevalia bizniui užsiimti, nevalia rengti vakarų su apmokama įžanga. Todėl sekmadienį uždaryta visi teatrai ir judamieji pavėkslai. Bažnyčia čia turi didelės galios — ji tą visą nustato. Bažnyčių yra apie 600, taip kad ant vieno šimto gyventojų išpuola viena bažnyčia. Paskutiniu metu laiku daugelio bažnyčių kunigai sako gavę kinkų drebėjimą, o tai delto, kad juos užpuolė, sako, juodašimtiški ku-klux'ai, prisigysdami grąsinimo laiškus su įvairiais išpėjimais. —K. L.-kus.

So. Omaha, Nebr.

Atitaisymas klaidos.

SLA, 87 kuopa laikytame savo susirinkime š. m. vasario

Pinigus Lietuvon Siunčiame Doleriais ir Litais.

Mūsų Pinigų Siuntimo Skyrius Yra Išstobilintas Aukštame Laipsnyje ir patarnauja Lietuviams Kuogeriausiai.

Central Manufacturing District Bank

1112 W. 35th Street, Chicago. Turtas virš \$7,000,000.00.

CUNARD

AR TURI GIMINIŲ ATVAŽIUOJANČIŲ AMERIKON?

Suvenytų Valstijų Konsulas Kaune dabar prima aplikacijas del pasporto visų kiltų mstų "quotas". CUNARD patarnavimas yra greičiausias pasaulyje. Pasazieriai su Cunard bilietais neturi laukt ilgai del to, kad Cunard laivas apleidžia Europą kas keletą dienų. Cunard Linija turi padarius sutartį Lietuvoje del pageidėjimo pasazieriams per ją pačių darbininkus. Sutarpo jiems laika ir išlaidas del to, kad priveda pasazierius prie pat laivo, šis patarnavimas veltui. Del tolesnių informacijų kreipkitės pas bile laivų agentą, arba:

CUNARD LINE,
140 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

LIETUVOS TRISPALVĖ VĖLIAVA

Kiekviena name privalo būti Lietuvos Vėliava, o ypač laike Vasario 16, šiais metais, nes tą dieną sukančia jubilėjus 5 metų nuo atgavinimo Lietuvai nepriklausomybės.

Reikalaukit Vėliavų

Lietuvos Vėliavų Turime Keturiojų	\$6.00
Vilnong, 6 pėdų dydžio	\$3.75
Gražiaus auksinio, 6 pėdų dydžio	15c
Mažos su koteliais, 8 colių dydžio po	25c
5 ir pusės colių dydžio su koteliais po	15c

"VIENYBĖS" BENDROVĖJE

Taigi paskubėkite su užsakymais. Siųsdami užsakymus prisiųskite drauge ir pinigus, tas pagreitins gavimą vėliavos. Perkupčiams duodame didelį nuostimtį ir apmokam persiuntimo lėšas. Pasinaudokite proga, o tą padarysite paskubėdami su užsakymais.

— Adresuokite —

Vienybė

193 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

11 dieną nutarė pakviesti svetimą "N-nų" numery buvo rašyta, kad LDLD, kuopa rengus? — Red. J. Tai atidavimas garbės ne tam, kam priklauso. —LSS Senas Narys.

A. E. STASULANI
Advokatas
Peržiuri abstraktus ir skolina pinigų ant nekrutamos nuosavybės.
Ofisas diemiesty, kambarys 1104
Chamber of Commerce Bldg.
133 W. Washington Street
Telef. Franklin 1176—4946
VAKARAIS
3236 So. Halsted Street.
(Eagle Music Co.)
Telef. Boulevard 6737

TELEGRAMAS

Didžiausias nepartinis lietuvių savaitraštis, išeina kas šeštadienį ir yra pašvęstas grynai mokslo ir švietimo dalykams.

Jo kalba yra gryną lietuviška ir visiems suprantama. Jo turinys įvairus ir turiningas. Jame skaitytojas ras žinias apie svarbiausius atsitikimus Amerikoje ir visame pasaulyje iš politikos lauko, mokslo srities, klasių kovos ir visuomeninio gyvenimo. Kiekviena numeris yra dedama peržvalga svarbesniųjų straipsnių paskutiniuose kitų Amerikos lietuvių laikraščių numeriuose ir parinktiniai raštai mūsų geriausių rašytojų — eilėraščių, apsakos, monologai, juokai ir tt.

Telegramo uždavinys yra plėsti skaitytojo pažintį, tobulinti jo etinį skonį, supažindinti jį jo arčiausiomis aplinkybėmis ir teikti jam dvasinio smagumo gerą apšviestą kamantinėjimo jo sąžinės — ištikiminių, pažiūrų ir silpnųjų.

Jei nori plačiau matyti pasaulį, daugiau žinoti, aukščiau dvasiniai visuomenėje pakilti ir pilniau apsvietos valsis gerėtis, tai skaityk Telegramą. Užsirašyk jį dabar ir nepraleisk jo sekamo numerio, kuris bus labai įdomus ir turiningas. Kaina metams tik \$1.00. Prisiųsk jį SIANDIEN.

"TELEGRAMAS"

666 West 18th Street,

Chicago, Ill.

P. S. Telegramas taipgi yra gaunamas Chicagoje ir kitose miestuose gatvėse ant kampe, kur kiti laikraščiai pardavinėjama. VIENAS NUMERIS 5 CENTAI.

Lietuviai Daktarai

Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

DR. A. J. BERTASIUS

PHYSICIAN IR SURGEON

3464 So. Halsted St.

Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v.

Nedėlio 9 iki 11 ryto

Tel. Boulevard 5913

Rezidencija, 3159 So. Union Ave.

Tel. Yards 1699

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 2201 W. 22nd St. kampas

Leavitt St. Tel. Canal 6222

Rezidencija 3114 W. 42nd St.

Tel. Lafayette 4988

Val. 1—4 ir 7—9. Ned. 10—12

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.

Tel. Kenwood 5107

Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto;

nuo 5:30 iki 7:30 vakare, ir

Telephone Boulevard 5052

DR. A. JUOZAITIS

DENTISTAS

Imama X-spindulių paveikslai.

Duodama Nitrous Oxid ir

Oxygen ("gasas")

Valandos: nuo 9 iki 9 val. vaka-

re. Nedėlio nuo 10 iki 12 ryto.

3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DR. C. K. KLAUGA

DENTISTAS

1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kampas 18-19 Street

Phone Canal 0257

DR. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 7 iki 8 v.

3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Yards 1532

DR. A. MONTVID

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

25 E. Washington St.

Valandos: nuo 10 iki 12 ryto

Telephone Central 8362

1824 Wabansia Ave.

Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro

Rezidencijos tel. Kedzie 7715

DR. M. T. STRIKOL'IS

Lietuvis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4601 So. Ashland Ave.

Val. 6 iki 8 vak.

Ofiso Tel.: Boulevard 7820

Namų Tel.: Lafayette 0263

DR. M. STUPNICKI

3107 So. Morgan St.,

CHICAGO, ILL.

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir

nuo 5 iki 8 vakaro

Nedėliomis ofisas yra

uždarytas

DR. V. A. ŠIMKUS

Gydytojas, Chirurgas ir Akušeris

3261 South Halsted St.

Tel. Boulevard 5052

Val. 10—12 A.M. 1—3 ir 6—9 P.M.

Ned. 10—12 A.M.

Residence Canal 2118

Pinigai

iš Brighton Park

LIETUVĄ

per NAUJIENAS

4138 Archer Ave.,

Tel. Lafayette 7674.

PINIGAI

iš ROCKFORDO

Lietuvon

Rockfordiečiai lietuviai pinigams siųsti Lietuvon neturi patogesnės ir geresnės įstaigos kaip

Rockford Real Estate and Loan Co.

809 So. Main St.,

Rockford, Ill.

Čia ir visokius nuosavybės reikalus geriausia apžiarsite. Siųskite pinigus per

Rockford Real Estate and Loan Co.

809 So. Main St.,

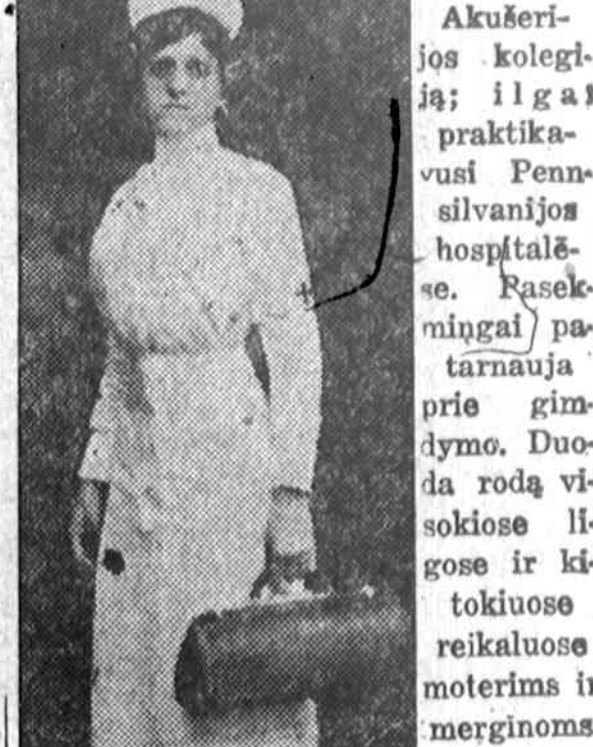
Rockford, Ill.

MRS. A. MICHNIEVICZ

AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kampas 31 gat.

Telefonas Yards 1119

Baigusi Akusherijos kolegiją; ilga praktikuojanti Pennsilvanijos hospitaluose. Pasekmingai patarnauja prie gimdymo. Duoda rodą visose ligose ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms.

DR. HERZMAN

—IS RUSIJOS—

Gera lietuviams žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Dienomis: Canal 3110 arba 0376

Naktį Drexel 956

Boulevard 4136

3313 So. Halsted St.

Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

Tel. Pullman 5432

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 16 metų

Ofisas

4729 So. Ashland Ave., 2 lubos

Chicago, Illinois.

Specialistas džiuvos

Moteriškų, Vyrų ir

Vaikų ligų

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 5 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val.

vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 1 val. po pietų.

Telefonas Drexel 2880

Tel. Pullman 5432

A. SHUSHO

AKUSERKA

Turiu patyrimą moterų ligose; ruoštingai prižiūriu ligone ir kūdikį laike ligos.

10929 S. State St.

Chicago, Ill.

M. WAITKIEWICZ

(Baniene)

Akusherka

3113 S. Halsted st

Tel. Blvd. 3138

Per 15 metų patyręs praktikuojantis turto patyrimo. Pasekmingai patarnauja prie gimdymo. Kiekviena atsitikimą teikiu prižiūrėjimą. Duodu patarimus moterims ir merginoms veltui.

Dr. Maurice Kahn

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Ave.

Tel.: Yards 994

Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 3 ir 7 iki 9 v., nedėliomis nuo 12 iki 1 val. po pietų.

Tel. Austin 0787

DR. MARYA DOWIAT-SASS

5208 W. Harrison St.

Valandos 8—12 kasdien ir 6—8 vakare išskiriant nedėliomis.

Rezidencijos tel. Van Buren 0294

Ofiso tel. Boulevard 9698

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas

Specialistas Moteriškų, Vyrų ir

Vaikų ir visų chroniškių ligų

Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago.

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po pietų, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 dieną.

Res. 1139 Independence Blvd. Chicago.

Jei abejoji akimis, pasiteirank

Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist

Tel. Boulevard 6437

4649 S. Ashland Ave

Kampas 47-48 gat.

3-ros lubos.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8508

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius, leidžia Naujienų Ren-
dovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainos:
Chicagoje — paštui
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Dviem mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija — 8c
Savaitė — 13c
Mėnesis — 75c

Suvenytose Valstijose ne Chicagoje
paštui:
Metams — \$7.00
Pusei metų — 3.50
Trims mėnesiams — 1.75
Dviem mėnesiams — 1.25
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitur užsienioose
(Atpiginta)

Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00

Pilnais reikiai gauti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Ziauri valdžia.

Boļėvikų tribunolas pas-
merkė myriop katalikų arki-
vyskupą Cieplaką ir genera-
lį vikarą Budrevičių, o apie
tuziną katalikų kunigų nu-
teisė įvairiems kalėjimo ter-
minams. Sovietų valdžia
tuos nuosprendžius patvirtin-
o, tik vyriausiam kaltina-
majam, arkivyskupui, pakei-
tė mirties bausmę kalėjimu.

Tie žiaurūs boļėvikiško
teismo nuosprendžiai išsau-
kė smarkių protestų užsie-
niuose — visuomenėje ir val-
džioje. Tarp protestuojan-
čių pasirodė ir Jungtinių
Valstijų valdžia. Reikia pa-
stebėti, kad pernai, kai boļė-
kai dar žiauriau nuteisė so-
cialistų revoliucionierių par-
tijos vadus, tai buržuazinės
valdžios neprotestavo.

Nėra jokios abejonės, kad
boļėvikiško teismo žiauru-
mas baisiai diskredituoja
sovietų valdžią. Gali ji kad
ir da taip teisint save, nuro-
dinėdama į tas nuožmybes,
kurias atlieka buržuazinės

valdžios arba kurios buvo
atliktos praeitoje revoliuci-
jose, bet joks kulturingas
žmogus nepagirs jos už tą,
ką ji daro su savo politiniais
priešais. Boļėvikams juo
sunkiau yra teisintis, kad
jie, kolai dar nebuvo paėmę
į savo rankas valdžią, patys
buvo griežti laisvės varžymo
ir mirties bausmės priešai.

Teroras, kurį boļėvikai
vartoja išlaikymui valstybi-
nės galios savo rankose, ke-
lia prieš juos pasaulio opini-
ją ir tuo būdu įsiai graujia
jų pastangas gauti kitų šalių
pripažinimą. Nejaugi jie to
nemato?

Nepamirškite balsuoti!

Ryto bus Chicago's mayo-
ro rinkimai. Mes raginame
lietuvius piliečius nepamirš-
ti pasinaudoti savo pilietine
teise.

Kandidatų į mayorus yra
trys: republikonas, demo-
kratas ir socialistas. Tarpe
republikono ir demokrato
skirtumą sunku surasti: jų
dviejų principai yra vieno-
di — ginti kapitalistinius
interesus ir, kur reikia, pa-
dėti jiems nugalėti darbinin-
kus. Tik kaip asmens juo-
du šiek tiek skiriasi vienas
nuo antro. Vienas vadinasi
Lueder, kitas — Dever, ir
kiekvienas jų dviejų turi ki-
tokišką charakterį.

Bet renkant miesto mayo-
rą, reikia žiūrėti ne į kandi-
dato vardą arba būdą, o į tą,
kaip įsiai yra pasiryžęs ves-
ti miesto reikalus. Šituo at-
žvilgiu milžinišką daugumą
lietuvijų gali patenkinti tik-
tai socialistas Cunea. Įsiai
stoja už darbininkus ir susi-
pratę darbininkai pastatė jį
kandidatu. Išrinktas į ma-
yorus, įsiai stengtųsi paleng-
vinti darbo žmonių buvį ir
gintų juos nuo visokių iš-
naudotojų.

Todel balsuokite ryto už
Cunnea!

NORFOLK, Va., kovo 29.
— Keturi jurininkai sušalo
ties Albermarle, arti Elizabeth
City, N. C., kada vilkikas Fleet-
wood apvirtė laike audros.
Penkis kitus jurininkus išgel-
bėjo kitas laivas.

Diskusijos apie kapitalą

Ir mano žodis "Kas yra
kapitalas?"

"Naujienų" nr. 73 kovo 27
d. tilpės "Atviras laiškas "Nau-
jienų" Red. P. Grigaitiui" ma-
ne labai užinteresavo klausime
"Kas yra kapitalas?"

Iš aprašymo "Naujienose"
tenka suprasti, kad Lietuvių
Socialistų Jaunuomenės Lygos
1-os kuopos lavinimosi susirin-
kime buvo plačiai kalbėta tuo
klausimu, ir nesusitaikius
kreiptasi į "Naujienų" Redak-
torių dėl išsprendimo.

Mano supratimu B. Kubi-
liaus aiškinimas gal ir nevisai
faktiškas, bet jis turi maždaug
pamatą. B. Kubilius sako, kad
"Kapitalas yra ne vien tik pi-
nigai, bet ir kūrėjų ir švarkas,
kuriais jus dėvite, knygos, taip-
gi saulė ir mėnės, žvaigždės,
pagaliaus oras ir visi gyvi ir
negyvi daiktai, ir net daiktai su
matumi su mikroskopu pagal-
ba yra kapitalas." O drg. J. J.
Čeponis sako, kad pinigai, ku-
rie idėti į kokį nors biznį, ne-
ša pelną, yra kapitalas. Kitaip
sakant, pinigai pinigų daran-
tys; kuomet tam tikra suma
pinigų idėta į kokį nors imo-
nė auga, didėja, tai tuos pini-
gus mes vadiname kapitalu.

Tai gi abudu jie toli nesutin-
ka. "Naujienų" Red. P. Grigai-
tis aiškina taip: "Kapitalas yra
ne kiekvienas daiktas, kurį mes
matome gamtoje. Įsiai randasi
tiksliai žmonių visuomenėje; į-
siai yra žmogaus padarytas ar-
ba vartojamas daiktas. Todel
kapitalu negalima vadinti sau-
lę, žvaigždės, mėnulį, orą, va-
balus ir kitokių daiktus, prie
kurių pagaminimo žmogus nėra
prisidėjęs. Jeigu tie gamtos
suteikti daiktai būtų kapitalu,
tai reikštų, kad kapitalizmo
tvarka gyvavo visuomet, kad ji
yra pačios gamtos tvarka."

Aš negaliu sutikti pilnai, kad
"įsiai randasi tiksliai žmonių vi-
suomenėje; įsiai yra žmogaus
padarytas arba vartojamas
daiktas." Mes galime rasti daug
daiktų, kur nėra žmogaus pa-
daryti ir jie taipgi yra kapita-
las. Žvėris užauga tyruose lau-
kuose, ir jis nieko bendra ne-
turi su žmogaus padarymu,
bet jis gali pastoti žmogaus
kapitalu, kai jį paguna ir iš-
jo padaro kapitalą; žavis van-
deny atneša gana didelį kapita-
lą tam, kas jį gaudo, ir
kartu jis skaito savo kapitalu
jį pagavęs; nekurie valalai,
kur naikina kokius nuodus,
taipgi neša visuomenės kapita-
lą, nes jie naikina ligas, o juk

liga tai daugiausiai kenkia ka-
pitalui, taigi kada liga praša-
lina koks gyvūnas, tai dalinai
jis tiek geras kaip tas pats ka-
pitalas. Toliaus, oras tai gali-
ma skaityti kapitalu, nes nuo
oro tankiai nukentė kapitalas.
Jei oras kokiems metais blogas,
jis daugiausiai nukankina žmo-
nes, kada javai neužauga, jie
žinoma pabrangsta, ir nuo to
nukentė kapitalas. Todel ger-
ras oras yra ir kapitalas.

Dabar toliau. Sako, kad mē-
nulis žiemos laike tam tikrais
tarpais priduoja šilumą, taipgi
ir žvaigždžių šiluma yra skai-
toma už naudingą. Jeigu tos
teorijos yra teisingos, tai šilu-
ma daug pagelbsti kapitalui.
Juk kada oras yra šaltas, tai
sulig dabartinės tvarkos kapi-
talizmo žmogų priveda prie
bankruto visai, ir jis turi at-
sisukti su savo paskutiniu cen-
tu.

O kai švarkas, kūrėjų, kny-
gos — tai yra neužginčijamas
faktas kad tai yra kapitalas.

Toliau su drg. J. J. Čeponiu
negalima sutikti, kad kapitalas
yra tik pinigai idėti į kokį
biznį. Juk jeigu būtų jo tei-
sybė, tai žmogus galėtų auginti
savo kapitalą kada jis tik turi
į investines į koki biznį. Daug
žmonių yra, kur neturi jokio
biznio ir jie augina kapitalą, ir
jų tas kapitalas toks geras kaip
kito biznis.

Toliaus, mokslas yra kapita-
las. Nors žinoma mūsų dvasi-
kija sako, kad ne, bet jie vie-
naip mistija, kitaip sako. Aš
visuomet maniau, kad moks-
las tai didžiausias turtas žmo-
gaus.

Žinoma, "Naujienų" Red. P.
Grigaitis gal ras daug faktų,
kur jis galės mane sukritikuoti,
tas žinoma galima verst
keleriojai nurodinėjimus. Bet
aš abejoju, kad būtų galima
pripažinti tą faktą, kurį drg.
J. J. Čeponis šato. Žinoma, čia
galima tuos faktus daug aiš-
kiau prirodyti, bet tas užimtų
labai daug vietos laikrašty, tie-
siog neapsimokėtu. Tokius gin-
čus galima geriausiai vesti tam
tikrai surengtuose ginčuose.

—Studentas.

Redaktoriaus žodis.

Drg. Studentas randa, kad ir
daiktai, prie kurių padarymo
(arba pagaminimo) žmogus
nėra prisidėjęs, gali būti "kapi-
talas": pavyzdžiui, žvėrys, ku-
rie užauga tyruose ir kuriuos
žmogus pasigauna. Šioje pa-
staboje yra šiek tiek tiesos, bet
ji paliečia tiklį prasmę žodžio
"daryti", o ne kapitalo esmę.

Žvėrių žmogus nedaro, nors
jie gali tam tikrose sąlygose
būti vartojami, kaip kapitalas.
Bet tarpe žvėries, kaip gamin-
tos tvarinio, ir žvėries, kaip

kapitalo stovi žmogaus darbas.
Kėl žvėris randasi tyruose ar-
ba miške, įsiai nieku būdu nėra
kapitalas; tiklį tuomet, kai
žmogus pridėja prie to žvėries
savo darbą — t. y. pagauna
žvėrį, nušauja jį ar ką kitą su
juo padaro, — tiklį tuomet
tas žvėris gali patapti kapitalu.
Kapitalu jį daro ne tas, kas ja-
me gamtinio, o tas, ką jį yra
idėjęs (ar prie jo pridėjęs)
žmogaus darbas.

Žmogus "nedaro" tiesioginė-
je to žodžio prasmėje ne ang-
lies, ne aukso, ne medžio, ne
javo; bet vis dėlto yra kalbama
apie "anglies produkciją", apie
"aukso produkciją" ir t. t. Pro-
dukcija gi reiškia gamybą, da-
rymą. Nors žmogus nedaro
anglies, arba aukso, arba me-
džio, bet įsiai turi išskirti auk-
są ir duoti jam tam tikrą for-
mą; įsiai turi nukirsti ir par-
vežti iš miško medį, turi išart
žemę ir pasėti grūdą, kad javus
užaugtų. Tiklį rezultate šitų
žmogaus darbų tie daiktai gali
pavirsti kapitalu.

Mes gerai žinome, kad ne
visi daiktai, iš kurių gali susi-
dėti kapitalas, yra žmogaus
"padaryti", todel savo atsakyme
į Atvirą Laišką mes paste-
bėjome, kad prie tų daiktų
reikia priskaiyti ir "žmogaus
vartojamus" daiktus. Vartoji-
mo gi negali būti be pritaikymo
prie tam tikrų reikalavimų, o
tai reiškia darbą.

Mums atrodė svarbu pabrėž-
ti, kad ne gamta daro kapitalą,
bet žmogus, ir drg. Studento
kritika neduoda pamato, dėlko
mes turėtume to savo supra-
timo atsisadėti.

Dabar imsime dalyką iš ki-
tos pusės. Mūsų kritikas sako,
kad kapitalas esąs visa, kas tik
kokiu nors būdu naudinga
žmogui. Vabalai, kurie naikina
kokius nors nuodus, yra
naudingi, todel jie — kapita-
las; geras oras padeda užaugin-
ti javus, todel oras — kapita-
las (o kaip su blogu oru? —
mes norėtume paklausti Stu-
dento); šiluma, švarkas, kūr-
ėjų, mokslas — irgi kapitalas,
nes jie naudingi žmogui ir su-
daro jo turtą. Šitie pavyzdžiai
tečiaus rodo, kad drg. Studen-
tas vartoja žodį "kapitalas"
klaidingoje prasmėje.

Įsiai mano, kad kapitalas
yra tas pat, kas turtas, o tuo
tarpu tai yra visai skirtingi
dalykai. Naudingų daiktų ar-
ba "turtu" galima vadinti ir sa-
vo sveikata, vienok niekam
neateis į galvą rimtai sakyti,
kad žmogus, kuris nieko dau-
giau neturi, kaip tik sveiką
kūną, yra "kapitalas". Kapi-
talistas arba kapitalo savini-
kas yra tam tikros visuomenės
klasės narys; vadinasi, kapita-

listas gali but tiklį tokioje vi-
suomenėje, kuri yra pasidali-
nusi į klases. Kapitalą gimdo
tam tikra visuomenės tvarka,
tam tikri santykiai tarp žmo-
nių. Kuomet nebuvo tos tvar-
kos, tai nebuvo ir kapitalo, ir
kuomet išnyks ta tvarka, tai
kapitalas irgi išnyks, — nors
daiktai, kuriuos žmonės turi,
didelėje dalyje pasiliks tie pa-
tys arba jų dar daugiau atsi-
ras.

Turto, daugiaus ar mažiaus,
žmonės visuomet turėjo nuo to
laiko, kai jie yra žmonėmis, ir
tolyn jie turės jo vis daugiau
ir daugiau. Bet tiklį tam tik-
roje visuomenės tvarkoje ypa-
tinga žmonių turto dalis pavir-
to kapitalu.

Kuri turto dalis virsta kapi-
talu ir kaip atskirti ją nuo ki-
tų turtų, — mes gana plačiai
aiškinome pereiną kartą ir čia
nėra ko prie tų aiškinimų pri-
dėti. Jeigu mūsų kritikai leng-
viaus yra suprantamas žodis
"turtas," negu vertė arba ver-
tybė, tai mes galime kapitalo
definiciją taip pakeisti: kapita-
las yra toks turtas, kuris yra
vartojamas turto didinimui.
Bet turime čionai įspėti skai-
tytoją, kad šita definicija yra
perdaug "supopulerizuota" ir
kad yra geriaus laikytis tų žo-
džių, kuriais buvo kapitalo
prasmė išdėstyta pirmesniau
mūsų aiškinime.

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas žinome skyriuje
nuomones Redakcija neatsako.]

FRANCUZAI NORI GAUT
STREIKLAUŽIŲ.

Man neįspūla čia kisti, nes
tai politikos dalykas, o aš esu
kareivis ir man nevalia, bet...
dalykas yra toks:

Tiesa, ar ne, nežinau; bet
pas mus dabar kalbama, kad
Francija reikalaujanti maine-
rių į Ruhr kasyklas ir siulan-
ti po 10 dolerių į dieną, nes mat
vokiečių darbininkai atsisako
benti francuzams dirbti, tai jie
nori nors iš Amerikos parsiga-
benti darbininkų. Bet jei tai
įteisybė, tai Amerikos darbinin-
kai būtų labai neišmintingi,
jei tenai važiuotų, ir reikėtų
dėti visų pastangų, kad to ne-
daleidus. Jei kurie neišmanė-
liai ten važiuotų, pasigobėje
gerais uždarbiais, tai padarytų
didžiausią nešlovę Amerikos
darbininkams — pažemintų
Amerikos darbininkus viso pa-
saulio darbininkų akyse kaipo
streiklaužius. Daug žmonių yra,
kurie mano, kad Vokietija rei-
kia nubausti ir todel, jų nuo-
mone, jei vokiečių darbininkai

streikuoja, tai nieko bloga, jei
kiti jų vietas užims. Bet taip
mislėja tik tamsūs žmonės. Jei
Vokietija ir nusikalto, tai ji
jau ir nubausta ir jos žmonės
pakankamai nukentėjo, o fran-
cuzai nė kiek negeresni. Jei
francuzai dabar nori visai vo-
kiečius pasmaugti, tai vokiečių
darbininkai turi pilnos teisės
francuzams priešintis ir ne-
dirbti jiems, ir ne vienas ki-
tos šalies darbininnas nepriva-
lo jų kovą prieš savo smaugė-
jus trukdyti, neprivalo vokiečių
darbininkų streiko laužyti, kad
padėjus francuzų imperialis-
tams svetimus kraštus plėsti.

—Kareivis.

Roosevelt 7532
S. M. Skudas
Graborius ir Balsamuotojas
Automobilus turiu visokiems rei-
kalams; prieinamos kainos.
1911 Canalport Ave.

PLUMBERIO IR APSILDYMO
ITAISIYMAI
olselio kaina tiesiai pirkėjui.
Užgadinimas garantuojamas.
PEOPLES PLUMBING & HEATING
SUPPLY COMPANY
490 Milwaukee Ave., 461 N. Halsted St.
Telephone Haymarket 1018

Phone Yards 0994.
Utarninkais, seredomis, ketvergais ir
subatomis vakarais. Nedėliomis pa-
gal sutartinę.
ANNA M. BONDZINSKI
BEAUTY SHOP
Veido ir galvos gydymas, Marcell su-
garbinavimas. Plaukų šukavimas ir
dažymas, Columbia Kolegijos metodu.
Manicuring. 4631 So. Ashland Ave.

PINIGAI
IS
West Pullmano
Lietuvon
West Pullmaniečiams ir
kitiems pietų Chicago's
gyventojams patogiausia
įstaiga pasiuntimui pini-
gų Lietuvon yra Kartano
aptieka, 523 W. 120-th
St., West Pullman, Ill.
Pinigai nueina Lietuvon
greitai su pilna gvaran-
tija. Iš West Pullmano
siųskite pinigus Lietu-
von per Naujienų Skyrių
Kartano aptiekoje, 523
W. 120-th St., West Pul-
lman, Ill.

Padegėlis Kasmatė

Liudna Giesmė

apie

Užmiršta poeta
Gripės kancira ir
Honoraro ilgėsi

[Mūsų bendradarbio Padegėlio Kasma-
tės čia dedamasai eilėraštis yra šaržas iš
Lietuvos gyvenimo. Eilėrašcio forma —
pati savaime yra parodija Lietuvos senųjų
poetų kurinių. Parašyta jambu (visai to-
kiu pat stiliumi, kaip garsusai Puškino ro-
manas-poema Evgenij Oniegin), kuris, pats
savaime, tinka tiklį tragedijoms arba šiaip
rimties dalykams rašyti. O čia tokia rim-
ta forma rašoma tokius nerimtus daiktus.
Lietuvos senieji poetai (Maironis, Margalis,
Jakštas ir t.t.) irgi labai mėgsta apie ma-
žas smulkmenas kuokšilingiausia rašy-
ti. Čia jų stilius privesta iki galui — nesą-
monės. Antra — ir neigama šio eilėrašcio
savybė — kad kalbama apie faktus, kurie
tėra žinomi ir suprantami tiklį siauresnei
kuopelei. Kad padaryti jį prieinamą ir mu-
sų skaitytojams, Lietuvos gyvenimo ir san-
tykių nepažįstantiems, mes jį palydime vi-
sa eile pastabų-paaiškinimų. Šiaip eilėraš-
tis turi daugiau publicistinės, negu poetinės
vertės.]

1.
Aš jums rašau, tai ko dar norit!
Iš mano varganos galvos!
Gana man rūpesčių užkrovė.
Nebe nuo vakar jau dienos
Su savo laikraščiais, ražončiais,
Su savo išmintim aukšta,
Pastogėj Seimo pakista —
Reformoms, hymansais, šarūnčiais —
Tai ką daugiau pridėt galiu
Prie šių komedijų galių!

2.
Aš jums rašau, kaip ta Tatjana,
Kur buvo Puškinui gera
Po kabinetą ir altaną —
Minkšta, širdinga, atvira...
Deja! Mana lemtis prastesnė —
Tatjana buti negaliu!
Tarp vyrų, tartum pagalių,
Kurie tik biznio pelningesnio —
Ne moters ieško, ne, nunai,
Kur braska frakai ir skvernai!

3.
Žinau, kad Tumas ar Maironis,
Ar Radzikauskas? prašmatnus
Manuosius jambus pašolvonys
Gali but šventas amžinai,
Senai jau jie mane doruoja!
Bet kaltas Puškinas tiklį —
Pagundon nuvedė įsiai —
Man jamba is širdi subiaurojo...
Ir jeigu dar laikas, turios —
Žinokite — Rygon rengiuos...

4.
Deja, kas gali jums rūpėti,
Kaip aš su jamba is kankinuos!
Kaip galit sopulį nuspėti,
Jei jus, kaip kiškiai vystykluos,
Ramiai svajojate palangę,
Agzortus, sunus paklusnius
Ir laurus misterijų) pigius —
Kaip aš, it šliekas susirangęs,
Draikaus po gripės verpetus,
Jau trečias mėnuo prakeiktus!

5.
Aukšta Redakcijos Taryba,
Kas yra gripė, — ar žinai?
Ne viskas auksas tas kas žiba,
Arba kas kvepia negerai!
Purickis, Traviata?), tifas,
Reforma žemės ir pati
Atlikti pareigas gabi —
Juk šiandie tai — klatingas mifas!
Vadinas, gripei pamatų
Mums tenka ieškoti kiti.

6.
Religija, teisybė, dora —
Modingos sąvokos nunai;
Už doleri, ražončių porą
Gali but šventas amžinai,
Arba, blogiausiuoju atveju, —
Kiekvieną vargas gal ištikt —
Gali ministeris palikt,
Ar Dievo palaimos skelbėjas...
Skirtumas mažas — pats žinai,
Jei Lietuvoje gyvenai...

7.
O muza, lyra, pats Smetona,
Pribukit man ant padėties!
Kas yra gripės antifaona?
Kas yra kvaitulis širdies?..
Ir kur padėjai inkvepiną
Krikštynų pranašę — Gira?)
Ar švyturys?) nuo (au, Aušra?)
Devynias skuras lupči ima?
Kur vyrai nun, kur moters jų,
Paguoda meno kūrėjų?)?..

8.
Nėsu ministeris, dvasiškis,
Nei miliceiskis noriu likt.
Esu kalikas jampų driskis
Ir kaip tokiš baigiu plikt.
Ir jeigu šiandie dar ulioju
Po murus Tauragės?) senus,
Tai nežinau, kas naktį bus,
Ir koks mane sutiks rytojūs...
Ir meilės artimo vardan
Ar gausiu dar ką nors bargan?

9.
O gripė, gripė mylimoji,
Kad spirtų kur tave yelniai!
Kaip tu man raumenis biauaroji,
Kaip kaulus braskini mitriai!
O juk ateis kita gadynė,
Kai Kemšio?), Jakšto?) nebebus,
Kai Radzikauskas prašmatnus
Pas Abraomą klaus nakvynės...
Kiti naujus takus pramins —
Mane poetu pripažins!

REDAKCIJOS PRIERAŠAI

- 1) Paerzinimas Puškino. Puškino ro-
mane "Evgenij Oniegin" yra "vieta, visų
sentimentalistų labai mėgiama, kur įsimy-
lėjusi herojinė Tatjana, rašo laišką Oniegi-
nui, pareikšdama savo meilę. "Ja vam pi-
šu, čėvo že bolie" — aš jums rašau, tai ko
daugiau dar..."
- 2) Radzikauskas — kadaisia garsus Lie-
tuvos kritikas (dabar ir gi dar garbiša-
mas), labai sekąs rusų Bielinskį, už tai
jaunųjų tarpe vadinamas Ilovaiskiu.
- 3) Misteris — taip Vilkolakis vadina mi-
nistierius.
- 4) Traviata — opera, kuria buvo atideng-
ta Lietuvių opera, padariusi Kaune labai
daug triukšmo.
- 5) Gira — žinomas lietuvių poeta-roman-
ikas.
- 6) Švyturys ir Aušra — dvi knygu leidi-
mo firmos Kaune, mažą autoriams hono-
raro temokančios.
- 7) "Paguoda meno kūrėjų", — Kaune
yra tokia draugija — Lietuvių Meno Kūrė-
jų — kuri atsirubežiavo nuo visuomenės,
pasiskelbus Olimpo gyventojais.
- 8) Tauragė yra bepročių namai.
- 9) Kemšys — naujas lietuvių kritikas,
ieškantis literaturoj publicistikos, o jos ne-
rasdamas — viską smerkia. Jakštas — kun.
Dambrauskas, kritikas, smerkiantis viską,
kas dievo negarbina.

(Bus daugiau)

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8508

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius, leidžia Naujienu Bendrovė,
1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kainos:
Chicagoje — paštui:
Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00
Dviem mėnesiams — 1.50
Vienam mėnesiui — .75

Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija — 8c
Savaitė — 13c
Mėnesis — 75c

Suvenytose Valstijose ne Chicagoje
paštui:
Metams — \$7.00
Pusei metų — 3.50
Trims mėnesiams — 1.75
Dviem mėnesiams — 1.25
Vienam mėnesiui — .75

Lietuvon ir kitur užsienioose:
(Atpiginta)

Metams — \$8.00
Pusei metų — 4.00
Trims mėnesiams — 2.00

Pilnais reikiai gauti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Ziauri valdžia.

Boļševikų tribunolas pasmerkė myriop katalikų arkivyskupą Cieplaką ir generolą vikarą Budrevičių, o apie tuziną katalikų kunigų nuteisė įvairiems kalėjimo terminams. Sovietų valdžia tuos nuosprendžius patvirtino, tik vyriausiam kaltinamajam, arkivyskupui, pakeitė mirties bausmę kalėjimu.

Tie žiaurūs boļševikiško teismo nuosprendžiai išsiskiria smarkių protestų užsienio — visuomenėje ir valdžioje. Tarp protestuojančių pasirodė ir Jungtinių Valstijų valdžia. Reikia pastebėti, kad pernai, kai boļševikai dar žiauriau nuteisė socialistų revoliucionierių partijos vadus, tai buržuazinės valdžios neprotestavo.

Nėra jokios abejonės, kad boļševikiško teismo žiaurumas baisiai diskredituoja sovietų valdžią. Gali ji kad ir da taip teisingai save, nurodinėdama į tas nuožmybes, kurias atlieka buržuazinės

valdžios arba kurios buvo atliktos praeitose revoliucijose, bet joks kulturingas žmogus nepagirs jos už tą, ką ji daro su savo politiniais priešais. Boļševikams juo sunkiau yra teisintis, kad jie, kolai dar nebuvo paėmę į savo rankas valdžią, patys buvo griežti laisvės varžymo ir mirties bausmės priešai.

Teroras, kurį boļševikai vartoja išlaikymui valstybinės galios savo rankose, kelia prieš juos pasaulio opinią ir tuo būdu įsiai graujia jų pastangas gauti kitų šalių pripažinimą. Nejaugi jie to nemato?

Nepamirškite balsuoti!

Ryto bus Chicago's mayor rinkimai. Mes raginame lietuvius piliečius nepamiršti pasinaudoti savo pilietine teise.

Kandidatų į mayorus yra trys: republikonas, demokratas ir socialistas. Tarpe republikono ir demokrato skirtumą sunku surasti: jų dviejų principai yra vieno — ginti kapitalistinius interesus ir, kur reikia, padėti jiems nugalėti darbininkus. Tik kaip asmens juodu šiek tiek skiriasi vienas nuo antro. Vienas vadinasi Lueder, kitas — Dever, ir kiekvienas jų dviejų turi kitokišką charakterį.

Bet renkant miesto mayorą, reikia žiūrėti ne į kandidato vardą arba būdą, o į tą, kaip įsiai yra pasiryžęs vesti mirties bausmę kalėjimu. Bet renkant miesto mayorą, reikia žiūrėti ne į kandidato vardą arba būdą, o į tą, kaip įsiai yra pasiryžęs vesti mirties bausmę kalėjimu.

Todel balsuokite ryto už Cunnea!

NORFOLK, Va., kovo 29. — Keturi jurininkai sušalo ties Albermarle, arti Elizabeth City, N. C., kada vilkikas Fleetwood apvirto laike audros. Penkis kitus jurininkus išgelbėjo kitas laivas.

Diskusijos apie kapitalą

Ir mano žodis "Kas yra kapitalas?"

"Naujienu" nr. 73 kovo 27 d. tilpės "Atviras laiškas "Naujienu" Red. P. Grigaitiui" mane labai užinteresavo klausime "Kas yra kapitalas?"

Iš aprašymo "Naujienuose" tenka suprasti, kad Lietuvių Socialistų Jaunuomenės Lygos 1-os kuopos lavinimosi susirinkime buvo plačiai kalbėta tuo klausimu, ir nesusitaikius kreiptasi į "Naujienu" Redaktorių dėl išsprendimo.

Mano supratimu B. Kubiliaus aiškinimas gal ir nevisai faktiškas, bet jis turi maždaug pamato. B. Kubilius sako, kad "Kapitalas yra ne vien tik pinigai, bet ir kūrėjų ir švarkas, kuriais jus dėvite, knygos, taipgi saulė ir mėnės, žvaigždės, pagaliau oras ir visi gyvi ir negyvi daiktai, ir net daiktai maistui su mikroskopu pagelbą yra kapitalas."

O drg. J. J. Čeponis sako, kad pinigai, kurie įdėti į kokį nors biznį, neša pelną, yra kapitalas. Kitaip sakant, pinigai pinigų daranys; kuomet tam tikra suma pinigų įdėta į kokį nors biznį, auga, didėja, tai tuos pinigų mes vadiname kapitalu.

Tai gi abudu jie toli nesutinka. "Naujienu" Red. P. Grigaitis aiškina taip: "Kapitalas yra ne kiekvienas daiktas, kurį mes matome gamtoje. Įsiai randasi tikrai žmonių visuomenėje; įsiai yra žmogaus padarytas arba vartojamas daiktas. Todel kapitalu negalima vadinti saulę, žvaigždės, mėnulį, orą, vabalus ir kitokius daiktus, prie kurių pagaminimo žmogus nėra prisidėjęs. Jeigu tie gamtos sutverti daiktai būtų kapitalu, tai reikštų, kad kapitalizmo tvarka gyvavo visuomet, kad ji yra pačios gamtos tvarka."

Aš negaliu sutikti pilnai, kad "įsiai randasi tikrai žmonių visuomenėje; įsiai yra žmogaus padarytas arba vartojamas daiktas." Mes galime rasti daug daiktų, kur nėra žmogaus padaryti ir jie taipgi yra kapitalas. Žvėris užauga tyruose laukuose, ir jis nieko bendra neturi su žmogaus padarymu, bet jis gali pastoti žmogaus kapitalu, kai jį paguna ir iš jo padaro kapitalą; žavis vandenį atneša gana didelį kapitalą tam, kas jį gauda, ir kartu jis skaito savo kapitalu kas pagavęs; nekurie vabalai, kur naikina kokius nuodus, taipgi neša visuomenės kapitalą, nes jie naikina ligas, o juk

liga tai daugiausiai kenkia kapitalui, taigi kada liga prašalina koks gyvūnas, tai dalinai jis tiek geras kaip tas pats kapitalas. Toliau, oras tai galima skaityti kapitalu, nes nuo oro tankiai nukentė kapitalas. Jei oras kokiems metais blogas, jis daugiausiai nukankina žmones, kada javiai neužauga, jie žinoma pabangsta, ir nuo to nukentė kapitalas. Todel geras oras yra ir kapitalas.

Dabar toliau. Sako, kad mėsos žiemos laike tam tikrais tarpais priduoja šilumą, taipgi ir žvaigždžių šiluma yra skaitoma už naudingą. Jeigu tos teorijos yra teisingos, tai šiluma daug pagelbsti kapitalui. Juk kada oras yra šaltas, tai sulig dabartinės tvarkos kapitalizmo žmogų priveda prie bankruto visai, ir jis turi atsisukti su savo paskutiniu centu.

O kai švarkas, kūrėjų, knygos — tai yra neužginčijamas faktas kad tai yra kapitalas.

Toliau su drg. J. J. Čeponiui negalima sutikti, kad kapitalas yra tikrai pinigai įdėti į kokį biznį. Juk jeigu būtų jo teisybė, tai žmogus galėtų auginti savo kapitalą kada jis tik turi į investines į kokį biznį. Daug žmonių yra, kur neturi jokio biznio ir jie augina kapitalą, ir jų tas kapitalas toks geras kaip kito biznis.

Toliau, mokslas yra kapitalas. Nors žinoma mūsų dvasiškija sako, kad ne, bet jie vienaip mistija, kitaip sako. Aš visuomet maniau, kad mokslas tai didžiausias turtas žmogaus.

Žinoma, "Naujienu" Red. P. Grigaitis gal ras daug faktų, kur jis galės mane sukritikuoti, tas žinoma galima versti keleriojai nurodinėjimus. Bet aš abejoju, kad būtų galima pripažinti tą faktą, kurį drg. J. J. Čeponis šato. Žinoma, čia galima tuos faktus daug aiškiau prirodyti, bet tas užimtų labai daug vietos laikrašty, tiesiog neapsimokėtų. Tokius ginčus galima geriausiai vesti tam tikrai surengtuose ginčuose.

—Studentas.

Redaktoriaus žodis.

Drg. Studentas randa, kad ir daiktai, prie kurių padarymo (arba pagaminimo) žmogus nėra prisidėjęs, gali būti "kapitalas"; pavyzdžiui, žvėrys, kurie užauga tyruose ir kuriuos žmogus pasigauna. Šioje pastaboje yra šiek tiek tiesos, bet ji paliečia tikrai prasmę žodžio "daryti", o ne kapitalo esmę.

Žvėrių žmogus nedaro, nors jie gali tam tikrose sąlygose būti vartojami, kaip kapitalas. Bet tarpe žvėries, kaip gamtos tvarinio, ir žvėries, kaip

kapitalo stovi žmogaus darbas. Kol žvėris randasi tyruose arba miške, įsiai nieku būdu nėra kapitalas; tikrai tuomet, kai žmogus pridėda prie to žvėries savo darbą — t. y. pagauna žvėrį, nušauja jį ar ką kitą su juo padaro, — tikrai tuomet tas žvėris gali patapti kapitalu. Kapitalu jį daro ne tas, kas jame gamtinio, o tas, ką jį yra įdėjęs (ar prie jo pridėjęs) žmogaus darbas.

Žmogus "nedaro" tiesioginėje to žodžio prasmėje ne angelis, ne auksas, ne medžio, ne javo; bet vis dėlto yra kalbama apie "anglies produkciją", apie "auksą produkciją" ir t. t. Produkcija gi reiškia gamybą, darymą. Nors žmogus nedaro angelis, arba auksas, arba medžio, bet įsiai turi išskirti auksą ir duoti jam tam tikrą formą; įsiai turi nukirsti ir parvežti iš miško medį, turi išarti žemę ir pasėti grūdą, kad javes užaugtų. Tikrai rezultate šitų žmogaus darbų tie daiktai gali pavirsti kapitalu.

Mes gerai žinome, kad ne visi daiktai, iš kurių gali susidėti kapitalas, yra žmogaus padaryti, todel savo atsakyme į Atvirą Laišką mes pastebėjome, kad prie tų daiktų reikia priskaičiuoti ir "žmogaus vartojamus" daiktus. Vartojimo gi negali būti be pritaikymo prie tam tikrų reikalavimų, o tai reiškia darbą.

Mums atrodė svarbu pabrėžti, kad ne gamta daro kapitalą, bet žmogus, ir drg. Studento kritika neduoda pamato, dėlko mes turėtume to savo supratimo atsisądėti.

Dabar imsime dalyką iš kitos pusės. Mūsų kritikas sako, kad kapitalas esąs visa, kas tik kokiui nors būdu naudinga žmogui. Vabalai, kurie naikina kokius nors nuodus, yra naudingi, todel jie — kapitalas; geras oras padeda užauginti javus, todel oras — kapitalas (o kaip su blogu oru? — mes norėtume paklausti Studento); šiluma, švarkas, kūrėjų, mokslas — irgi kapitalas, nes jie naudingi žmogui ir sudaro jo turtą. Šitie pavyzdžiai tečiaus rodo, kad drg. Studentas vartoja žodį "kapitalas" klaidingoje prasmėje.

Įsiai mano, kad kapitalas yra tas pat, kas turtas, o tuo tarpu tai yra visai skirtingi dalykai. Naudingų daiktų arba "turtu" galima vadinti ir savo sveikata, vienok niekam neateis į galvą rimtai sakyti, kad žmogus, kuris nieko daugiau neturi, kaip tik sveiką kūną, yra "kapitalas". Kapitalistas arba kapitalo savininkas yra tam tikros visuomenės klasės narys; vadinasi, kapita-

listas gali būti tikrai tokioje visuomenėje, kuri yra pasidalinusi į klases. Kapitalą gimdo tam tikra visuomenės tvarka, tam tikri santykiai tarp žmonių. Kuomet nebuvo tos tvarkos, tai nebuvo ir kapitalo, ir kuomet išnyks ta tvarka, tai kapitalas irgi išnyks, — nors daiktai, kuriuos žmonės turi, didėję dalyje pasiliks tie patys arba jų dar daugiau atsiiras.

Turto, daugiaus ar mažiaus, žmonės visuomet turėjo nuo to laiko, kai jie yra žmonėmis, ir tolyn jie turės jo vis daugiau ir daugiau. Bet tikrai tam tikroje visuomenės tvarkoje ypatinga žmonių turto dalis pavirta kapitalu.

Kuri turto dalis virsta kapitalu ir kaip atskirti ją nuo kitų turtų, — mes gana plačiai aiškinome pereitą kartą ir čia nėra ko prie tų aiškinimų pridėti. Jeigu mūsų kritikai lengviaus yra suprantamas žodis "turtas," negu vertė arba vertybė, tai mes galime kapitalo definiciją taip pakeisti: kapitalas yra toks turtas, kuris yra vartojamas turto didinimui. Bet turime čionai įspėti skaitytoją, kad šita definicija yra per daug "supopulerizuota" ir kad yra geriausias laikytis tų žodžių, kuriais buvo kapitalo prasmė išdėstyta pirmesniai mūsų aiškinime.

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas žinome skyrįje nuomones Redakcija neatsako.]

FRANCUZAI NORI GAUT STREIKLAUŽIŲ.

Man neišpuola čia kištis, nes tai politikos dalykas, o aš esu kareivis ir man nevalia, bet... dalykas yra toks:

Tiesa, ar ne, nežinau; bet pas mus dabar kalbama, kad Francija reikalaujanti mainerių į Ruhr kasyklas ir siulančių po 10 dolerių į dieną, nes mat vokiečių darbininkai atsisako bent francuzams dirbti, tai jie nori nors iš Amerikos parsigabenti darbininkų. Bet jei tai įteisybė, tai Amerikos darbininkai būtų labai neišmintingi, jei tenai važiuotų, ir reikėtų dėti visų pastangų, kad to nedaleidus. Jei kurie neišmanėliai ten važiuotų, pasigobėję gerais uždarbiais, tai padarytų didžiausią nešlovę Amerikos darbininkams — pažemintų Amerikos darbininkus viso pasaulio darbininkų akyse kaip streiklaužius. Daug žmonių yra, kurie mano, kad Vokietija reikiu nubausti ir todel, jų nuomone, jei vokiečių darbininkai

streikuoja, tai nieko bloga, jei kiti jų vietas užims. Bet taip mistija tik tamsūs žmonės. Jei Vokietija ir nusikalto, tai ji jau ir nubausti ir jos žmonės pakankamai nukentėjo, o francuzai nei kiek negeresni. Jei francuzai dabar nori visai vokiečius pasmaugti, tai vokiečių darbininkai turi pilnos teisės francuzams priešintis ir net dirbti jiems, ir ne vienas kitos šalies darbininnas neprivalo jų kovą prieš savo smaugėjus trukdyti, neprivalo vokiečių darbininkų streiko laužyti, kad padėjus francuzų imperialistams svetimus kraštus plėsti.

—Kareivis.

Roosevelt 7532
S. M. Skudas
Graborius ir Balsamuotojas
Automobilius turiu visokiems reikalingams; prieinamos kainos.
1911 Canalport Ave.

PLUMBERIO IR APSILDYMO
ITAISIYMAI
olselio kaina tiesiai pirkėjui.
Užgadinimas garantuojamas.
PEOPLES PLUMBING & HEATING
SUPPLY COMPANY
490 Milwaukee Ave., 461 N. Halsted St.
Telephone Haymarket 1018

Phone Yards 0994.
Utarninkais, seredomis, ketvergais ir subatomis vakarais. Nedėliomis pagal sutarimą.
ANNA M. BONDZINSKI
BEAUTY SHOP
Veido ir galvos gydymas, Marcell su-
garbinavimas. Plaukų šukavimas ir
dažymas, Columbia Kolegijos metodu.
Manicuring. 4631 So. Ashland Ave.

PINIGAI
IS
West Pullmano
Lietuvon
West Pullmaniečiams ir
kitiems pietų Chicago's
gyventojams patogiausia
įstaiga pasiuntimui pini-
nų Lietuvon yra Kartano
aptieka, 523 W. 120-th
St., West Pullman, Ill.
Pinigai nueina Lietuvon
greitai su pilna gvaran-
tija. Iš West Pullmano
siųskite pinigus Lietu-
von per Naujienu Skyrį
Kartano aptiekoje, 523
W. 120-th St., West Pul-
lman, Ill.

Padegėlis Kasmatė

Liudna Giesmė

apie

Užmiršta poeta
Gripės kancira ir
Honoraro ilgėsi

[Mūsų bendradarbio Padegėlio Kasmatės čia dedamasai eilėraštis yra šaržas iš Lietuvos gyvenimo. Eilėraščio forma — pati savaime yra parodija Lietuvos senųjų poetų kurinių. Parašyta jamba (visai tokiu pat stiliumi, kaip garsusai Puškino romanas-poema Evgenij Oniegin), kuris, pats savaime, tinka tikrai tragedijoms arba šiaip rimties dalykams rašyti. O čia tokia rimta forma rašoma tokius nerimtus daiktus. Lietuvos senieji poetai (Maironis, Margalis, Jakštas ir t.t.) irgi labai mėgsta apie mažas smulkmenas kuokštimingiausiai rašyti. Čia jų stilius privesta iki galui — nesamoniš. Antra — ir neigama šio eilėraščio savybė — kad kalbama apie faktus, kurie tėra žinomi ir suprantami tikrai siauresnei kuopelei. Kad padaryti jį prieinamą ir mūsų skaitytojams, Lietuvos gyvenimo ir santykių nepažįstantiems, mes jį palydime visa eile pastabų-paaiškinimų. Šiaip eilėraštis turi daugiau publicistinės, negu poetinės vertės.]

1. Aš jums rašau, tai ko dar norit!
Iš mano varganos galvos!
Gana man rūpesčių užkrovė.
Nebe nuo vakar jau dienos
Su savo laikraščiais, rašončiais,
Su savo išmintim aukšta,
Pastogėj Seimo pakista —
Reformoms, hymansais, šarončiais —
Tai ką daugiau pridėt galiu
Prie šių komedijų galių!

2. Aš jums rašau, kaip ta Tatjana,
Kur buvo Puškinui gera
Po kabinetą ir altaną —
Minkšta, širdinga, atvira...
Deja! Mana lemtis prastesnė —
Tatjana buti negaliu!
Tarp vyrų, tartum pagalių,
Kurie tik biznio pelningesnio —
Ne moters ieško, ne, nunai,
Kur braska frakai ir skvernai!

3. Žinau, kad Tumas ar Maironis,
Ar Radzikauskas? prašmatnius
Manuosius jambus pašolvonys
Jis girs verkšlenimus šventus —
Senai jau jie mane doruoja!
Bet kaltas Puškinas tikrai —
Pagundon nuvedė įsiai —
Man jamba širdį subiaurojo...
Ir jeigu dar laukia, turios —
Žinokite — Rygon rengiuos...

4. Deja, kas gali jums rūpėti,
Kaip aš su jamba kankinuos!
Kaip galit supulį nuspėti,
Jei jus, kaip kikiąi vystykluos,
Ramiai svajojate palangę,
Agzortus, sunus paklusnius
Ir laurus misterijų) pigius —
Kaip aš, it šleikas susirangęs,
Draikau po gripės verpetus,
Jau trečias mėnuo prakeiktus!

5. Aukšta Redakcijos Taryba,
Kas yra gripė, — ar žinai?
Ne viskas auksas tas kas žiba,
Arba kas kvepia negerai!
Purikis, Traviata?), tifas,
Reforma žemės ir pati
Atlikti pareigas gabi —
Juk šiandie tai — klatingas mifas!
Vadinas, gripei pamatų
Mums tenka ieškoti kiti.

6. Religija, teisybė, dora —
Modingos sąvokos nunai;
Už dolerį, rašončių porą
Gali but šventas amžinai,
Arba, blogiausiuoju atveju, —
Kiekvieną vargas gal ištikt —
Gali ministeris palikt,
Ar Dievo palaimos skelbėjas...
Skirtumas mažas — pats žinai,
Jei Lietuvoje gyvenai...

7. O muza, lyra, pats Smetona,
Pribukit man ant padėties!
Kas yra gripės antifa? —
Kas yra kvaitulis širdies?..
Ir kur padėjai inkvėpimą
Krikštynų pranaše — Gira?)
Ar švyturys?) nuo tau, Aušra?)
Devynias skuras lupči ima?
Kur vyrai nun, kur moters jų,
Paguoda meno kūrėjų?)..

8. Nėsu ministeris, dvasiškis,
Nei miliceiskis noriu likt.
Esu kalikas jampų driskis
Ir kaipis tokis baigiu plikt.
Ir jeigu šiandie dar ulioju
Po murus Tauragės?) senus,
Tai nežinau, kas naktį bus,
Ir koks mane sutiks rytojūs...
Ir meilės artimo vardan
Ar gausiu dar ką nors bargan?

9. O gripė, gripė mylimoji,
Kad spirtų kur tave yelniai!
Kaip tu man raumenis biauaroji,
Kaip kaulus braskini mitriai!
O juk ateis kita gadynė,
Kai Kemšio?), Jakšto?) nebebus,
Kai Radzikauskas prašmatnus
Pas Abraomą klaus nakvynės...
Kiti naujus takus pramins —
Mane poeta pripažins!

REDAKCIJOS PRIERAŠAI

- 1) Paerzinimas Puškino. Puškino romane "Evgenij Oniegin" yra "vieta, visų sentimentalistų labai mėgiama, kur įsimylėjusi herojinė Tatjana, rašo laišką Onieginui, pareikšdama savo meilę. "Ja vam pišu, čėvo že bolie" — aš jums rašau, tai ko daugiau dar..."
- 2) Radzikauskas — kadaisia garsus Lietuvos kritikas (dabar ir gi dar garbiąmas), labai sekąs rusų Bielinskį, už tai jaunųjų tarpe vadinamas Ilovaiskiu.
- 3) Misteris — taip Vilkolakis vadina misterius.
- 4) Traviata — opera, kuria buvo atidengta Lietuvių opera, padariusi Kaune labai daug triukšmo.
- 5) Gira — žinomas lietuvių poeta-romantikas.
- 6) Švyturys ir Aušra — dvi knygu leidimo firmos Kaune, mažą autoriams honoraro temokančios.
- 7) "Paguoda meno kūrėjų", — Kaune yra tokia draugija — Lietuvių Meno Kūrėjų — kuri atsirubežiavo nuo visuomenės, pasiskelbus Olimpo gyventojais.
- 8) Tauargė yra bepročių namai.
- 9) Kemšys — naujas lietuvių kritikas, ieškantis literaturoj publicistikos, o jos nerandamas — viską smerkia. Jakštas — kun. Dambrauskas, kritikas, smerkiantis viską, kas dievo negarbina.

(Bus daugiau)

A. Aleksejev.

Kas Tai Yra Militarizmas

(Tęsiaus)

Prisiminsim sau tam tikrai parinktus keiksmus — kolkolimus, mušimus ir veidą, rykštes, rišimą prie gėdingo stulpo (Vokietijoje), disciplinuotus batalijonus, o svarbiausia — sauvėlę vyresnybės. Idant su-pratus kiek ištvirkina nežmo-niškas kazernių gyvenimas ne tik-tai varginamus kareivius, bet ir pačius vargintojus — oficerius, — gana prisiminti Kuprino „Dvikovę“ arba panašius veikalus vokiečių rašyto-jų. Jie aiškiai apibiešia neap-sakomai baurių provincijų — garnizonų gyvenimą.

Galima drąsiai sakyti, kad tokia mokykla per 3-4 metus pripratina jaunuolį būti ver-gu ir akiai pildyti kiekvieną vyresnybės žaktelėjimą. Tokia mokykla ilgai laikui sulauko Europoje žengimą prie laisvės ir prie tikros politinės ir eko-nominės demokratijos.

Kai kurie tvirtina, kad tar-navimas kareivijoj sustiprina žmogaus sveikatą. Gal but, kad sveiko sustiprina, bet menkesnės sveikatos žmogų — visai suliegti. Svarbiausia, kad kareivius apdovanoja veneriš-komis ligomis; jie tampa pa-juoka prieš vedant žmoną ar-ba apsiavedus.

Be militarizmas netikėtai iš visuomenės tarpo išplėšia ge-riausius vyrus, kuriuos pažė-mina ir ištvirkina: jis reika-lauja, idant jam tarnautų ir protingiausios ir gabiausios žmonijos jėgos iš kurių tar-po vienos patrauktos geres-niam technikos apdirbimui, naujų išradimų; kitos mokini-mui ir vadybai didžiausių ka-risčių ginklų.

Dabar atkreipsim dėmę į pi-nigines išlaidas, kurių reika-lauja militarizmo dievaitis. Jei-gu mes paimsim Europos val-stybių metines išlaidas, dar dešimt metų tam atgal, sudėję tiesiogines ir apikines išlai-das, tai gausim skaitinę daug-maz trijų milijonų rublių. — Ir dabar, jeigu mes įsidė-mėsim, kad visos tos neapsa-komos išlaidos aikvojosi per iššius 43 metus, po sumuši-mo Prancūzijos Prūsiją, tam tyčia prisirengiant prie pasku-tinio Europos karo (nėska-tant nedidelių karų, kurie bu-vo įvykę Azijoje, Afrikoje, Amerikoje), tai pamatysim, kad tiksliai vienas prisirengi-mas prie šio karo kainavo apie 130 milijardų rublių.

Ką butų galėjus žmonija padaryti už tuos pinigus, jei vieton to, kad aikvoti karis-kiems tikslams, tikslams nai-kinimo viens kito, butų apver-tus ramiems, kulturingiems tikslams?

Del to privesiu žodžius ži-nomo francūzų rašytojo, poeto ir visuomenės veikėjo V. Hugo pasakytą 1849 metais, Paryžiaus taikos kongrese.

Štai jo žodžiai:

„Statistika ir biudžetų na-grinėjimas parodo, kad Euro-pos nacijos kiekvienais metais užlaikymui savo kariuomenės, išaikvoja nemažiau dviejų mi-liardų frankų. Jeigu prie šito pridėti išlaidas užlaikymui ka-risčių įstaigų, tai skaitlinės iš-augs iki trijų milijardų fran-ku. O prie šito dar pridėti pra-puldžytus produktus milijono darbininkų, pačių sveikiausių, tvirčiausių, jauniausių, parink-tos dalies gyventojų; juos ma-žiau kaip milijardą frankų ne-galima įkainuoti. Tokiu būdu pamatysite, kad visos užlaiky-mas Europos armijų kainuo-ja keturis milijardus frankų. Piličiai, taika jau tęsiasi tris-dešimt dvejus metus ir per tuos trisdešimt dvejus metus išaikvota karui neapsakoma suma, — šimtas dvidešimt aš-tuoni milijardai frankų.

Pamastykit, kad jeigu eu-ropečiai vieton nepasitikėjimo, pavydėjimo, neapykantos vie-no prie kito, mylėtų vienas kitą; pamastykit, kad, jeigu visupirma pats sau pasakytų, kad jie nėra francūzai, ang-liai, vokiečiai, o žmonės; kiek-viena nacija sudarys savo tė-vynę, o visa žmonija sudarys žemyną. O paskum paminkit visą tą skaitlinę, šimtą dvide-šimt aštuonis milijardus, taip beprotiškai ir suvis bereikalin-gai išleistus karui; vieton ne-pasitikėjimo vieno kitam ati-dukkit juos su pilnu pasitikė-jimu vienas kitam trisvui, mo-kslui, pramonei, prekybai, na-vigacijai, pagerinimui žemės, menui, — ir persistatykit ko-kios bus pasekmės. Jei per trisdešimt dvejus metus šitie pinigai, dvidešimt aštuoni mi-lijardai, butų panašiai išleisti; o Amerika iš savo pusės butų pagelbėjus Europai, tai žinot kas but atsitike?

Veidas pasaulio butų atsi-mainęs. Sasmakos butų per-kastos, upės pagilintos, kalnai nukasti, tankus geležinkelų tinklas butų padengęs abu kon-tinentu, prekybos laivynas butų pasidauginęs šimtą kartų, butų nebuvę tyrliaukių, nei ne-apdirbtos žemės, nei balų, butų išstatyta miestai. Ten kur dabar tik pavandeniniai ak-mens, butų prirenkti puikiau-ši uostai; civilizacija butų už-kariavus Aziją, Afriką — žmo-gaus turtai butų šaltiniais te-kėję iš visų žemės gyslių dar-buojanties visai žmoniškai, — ir neturtas butų pranykęs. Tik-rai pasaulio veidas butų atsi-mainęs! Vieton to, kad griež-ti viens kitam dantimis, ne-apkėsti vienas kito; žmonės laisvai plėstų visamę pasauly-ję! Butų pagimdytos naujos kolonijos ir vieton to, kad barbariškumą skiepinę į civi-lizaciją, skiepinę civilizaciją į barbariškumą!”

Jeigu panorėtum suskaityti tas visas blėdis, kurias atne-šė šis karas, tai iš tiesų pasi-rodytų negalimas daiktas. Ga-na priminti tiksliai vieną Rusi-ją, kuriai šis karas kasdien apsiėjo po 40 milijonų rublių!

Tos piniginės išlaidos, ku-rios vienai Rusijai per trejus karo metus sudaro 30 milijar-dų rublių, užpuls sunkia są-

ta keliems dešėtkams metų ant pačios Rusijos biudžeto ir ilgam laikui sulaukys, kaip technikinį, taip ir kulturinį plėtojimą šalies. Prie šitų pi-niginių išlaidų reikia dar pridėti išardymą, išgriovimą dau-gelio miestų, dešimtis milio-nų išžudytų žmonių; butinus išmokėjimus invalidams pen-sijų.

O kiek nedorybės atneša šis karas! Jis atmeta į šalį visus dieviškus ir žmoniškus įstaty-mus, palaiko žudynes, vartoji-mus fizikinės jėgos, sunaikini-mus turtų, gaisrus, apgavi-mus.

Bet da ne visos baurios pu-sės militarizmo ramiu laiku buvo pamirėtos.

Militarizmas Europoje yra reakcijos parama, ramstis už-silikusių sostų; parama bur-žuazijos kovoje su darbininkų klase.

Pirmiausia, kada technika ne-buvo taip, sulyginamai, paki-lus, revoliucinei miniai, suki-lusiai prieš savo engėjus, bu-vo lengviau padaryti pervers-mę ir išsilaikyti mušyje su valstybine kariuomene. Bet da-barties pergalė revoliucijos ga-lima tiksliai tada, kada kariuo-menė prisijungia prie darbo žmonių. Sukilimas Paryžiaus Komunos 1871 metais buvo numalšytas valdžios kareiv-ių, sugrįžusių iš vokiečių nelaisvės, nežiurint į tai, kad komunarai turėjo su savim apie 200,000 šautuvų, 1,200 patrankų ir iki 80,000 kareiv-ių. Rusų revoliucija 1905 me-tų, nežiurint į neapsakomą iš-tvėrmę darbo žmonių klases, buvo numalšinta del to, kad didesnė dalis kareivijos buvo ištikima caro valdžiai.

Militarizmas ir tiksliai suri-šti su juo atitraukia visą žmo-nių dėmę nuo vidutinio val-stybinio gyvenimo, nuo buti-nių vidujinių reformų ir per-

versmių. Tokiu būdu stovi už-tenkęs kelią įvykdimui di-džių žmonių uždavinių. Taip, Napoleonas III, kaip žinoma, kariavo tam tikru tikslu, idant atitrauktus žmonių dėmę nuo padarytos reakcineriškos per-versmės; kariški nepasisekima padėjo jam užsilaikyti soste, padarė, kaip lygiai nepasisekimas ji nuvertė. Rusijoje 1904 me-tais valdžia, pradėjus su Ja-ponija karą, manė išlaikiniams atsitikimais išskirstyti debesis, susirinkusius viduje valstybės.

Militarizmas, mes sakėm, yra parama buržuazijos kovo-jai su darbo klase. Net-gi de-mokratiskoj Francijoj kareiv-ių dažnai šaudė streikuojan-čius. Ar-gi prisieina kalbėti apie Vokietiją arba Austriją, kur geležinė disciplina paver-čia žmones į neturinčius va-lios mašinas, punktučiai klaus-iančias vyresnybės paliepiamų.

Militarizmas sugriovė Inter-nacionalą, aptemdęs akis dar-bininkų judėjimo vadams, pri-versdamas darbo žmones vie-nos šalies lieti kraują savo brolių kitoje šalyje. Nežiurint į tai, kad prieš karą tikri so-cialistai (social-demokratai) aiškiai suprato, kad dabarti-niai karai eina naudai buržu-azijos, del užkariavimo vispa-saulinių rinkų.

Biauriausia militarizmas at-sižymi tuo, kad jis niekad nė-

ra pasotinamas. Vokietijoj mi-litarizmas didėjo pasibaigus kiekvienam pasekmingam ka-rui ir kartu augo visoje Eu-ropoje. Pasibaigus šitam ka-rui, militarizmas grėsia užgro-bimu tų šalių, kur susidėjus tam tikroms istorinėms gyve-nimo aplinkybėms, jis nebu-vo da taip tvirtas, kaip an-tai: Anglijos ir Jungtinių Val-stijų.

(Bus daugiau)

Išdirbėjai ir Import-jai Geriausių

ITALIŠKŲ

rankomis dirbtų

ARMONIKŲ

Geriausio pasaulio. Ga-rantuoja, kad visi mokiniai moks-grovi musu didžiaia Armonika iš gaidų už 1 mėnesio laiko. Informacijų rašy-telė angliai. Katalogas, papras-tai, duodama dykt.

Ruata Serenelli Accordion Mfg. Co.
817 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

LIETUVON—
užrašykite savo gim-i-nėms ir pažįstamiems
NAUJIENAS. — Lietu-
vos žmonės Amerikos
Naujienas labiausia
mėgsta.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausia lietuvių apdraudos ir pašalpos or-ganizacija Suvienuotose Valstijose, ku-rios turtas arti \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

S.L.A. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai pri-imami nuo 18 iki 60 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį „Tė-vynė“ dovanai ir taigpi gauna S.L.A. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600 ir 1000.

PASALPOS SKYRIAI —
\$6.00, 9.00 ir 12.00 į savaitę.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA,
307 W. 30th Street,
New York, N. Y.

JEIGU JUS SERGATE
Nevartokite pigių ir patentuotų vaistų. Jūs gal but gydyte ne ta ligą.

PASITARKITE SU SPECIALISTU! KURIS TURI PATY-RIMĄ GYDIME VYRŲ IR MOTERŲ CHRONIŠKŲ LIGŲ.

Skauduliai ant kuno ar viduriuose pasididėjęs kraujo gyslos, silp-numas, nervingumas, šlapimas nuo inkstų ir puslės, gali but, kad tai paėina nuo nuodų kune.

Pasekmingas gydymas priguli nuo teisingo pažinimo ligos. Tikras ištyrimas šlapimo ir kraujo turi but padarytas su X-ray metodu. Gy-dome radiumu, serumu ir elektrika. Specialūs gydymas lytiškų ligų vyrų ir moterų. Taigpi gydyti.

Akis, ausis, nosį ir gerkle.

DR. J. VAN PAING.

Ofisas ir laboratorija, 3101 So. Halsted St., Phone Yards 1119
Valandos nuo 10 iki 4 ir nuo 7 iki 9.

ELEKTRA

šviečią ir pajėgia suvedame į senus ir naujus namus, taigpi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.

A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

Ofiso Telefonas Central 4104 DR. H. A. BROAD Busto Telefonas Armitage 3209

VIDURMIESCIO SPECIALISTAS

Apskita Chirurgija (operacijos) ir Moterų Ligos.
7 West Madison St., kamb. 1202. Kampas State gat.
Ofiso valandos: Nuo 3 iki 5 po pietų ir pagal sutarimą.

„Be pieno, nėra vyro“

Rašo C. Houston Goudiss

Leidėjas The Forecast, Suvienuotų Valstijų geriausio maisto magazino lektorius apie virškinimą, įsteigėjas The Forecast Virimo Mokyklos.

Nei vienas žmogus negali gyventi be gero ir sveiko pieno prie kiekvieno valgio.

Tas reikią, kad kokie nors nedate-liai maiste — kiekvienas trukumą reikalingų elementų kurie yra reika-lingi padaryti maistą tikrai tinkamu — gali buti balansuojami pieno pagel-ba arba iš pieno pagamintu valgiu.

Pienas pats per save yra tikriaus-ias maistas — tai vienatinis maistas kuris turi visus reikalingus maistui elementus. Suauge taip pat reikala-uja pieno, kaip ir maži, kuriems fei-kalanga del jų sveikatos palaikymo ir jų augimo, jis balansuoja kūną ir su-augusius.

Bet nuolat užsiėmę vyrai ir mote-rių, neturi laiko detališkai išstudiju-ti kas jiems butinai reikalinga kasdieni-niam valgiui, kokie maistai jiems yra reikalingi ir kokie maistai yra jiems bėdingi.

Bet tas nėra reikalinga, nes pienas suteikia visuomet maistui kas butinai yra reikalinga valgiui.

Padarykite, kad pas jus pienas bu-tų vartojamas kaip svarbiausias val-gis ir kuris suteiktų jums sveikatos. Nes pienas turi savyje visus reikalin-gus maisto elementus ir taip yra pie-ne sudėtas, jog jis suviršinamas la-bai lengvai be jokių apsunkinimų vi-duriams.

„Daugiau pieno prie valgio!“ Yra tai svarbiausias užrašas kiekvieno žmogaus keliui į sveikatą. Jeigu jūs galite visuomet gauti visai tyru, švie-žią, švarų pieną užlaikoma nuo viso-kių kitų priemaišų, vartokite jo kožną dieną po kvorta kiekvienam žmogui pirmiau negu pirksite svara mėsos Jeigu jūs nesate tikras tyrumo ir šva-rumo kokio nors kito pieno, vartokite Borden's Evaporated Pieną jusų vir-tuvės patarnavimui.

Cia negali buti abejonių apie gry-numą ir švarumą ir maistingumą šio mūsų produkto, kuris yra riebus, švie-žias pienas iš kurio yra dalis vandens išimta ir supiltas į sanitarius kenus Kiekvienas kenas turi 63 metus paty-rimo ir patarnavimo.

Mūsų keturiasdešimt dirbtuvių pa-statytų arti prie Jūsų, kur yra augi-namos geriausios karvės ir pienas yra piasas yra prirengiamas pasiremiant formulonis žinovų vyrų kurių para-šai hudija ant kiekvieno kiano geru-ma pieno.

Tikslas šių apskelbimų yra, kad supažindinti publika su nekuriomis fak-tais kas link pieno, kuris privalo buti žinomas ir vartojamas visu.

Tel. Yards 1138

TANLEY P. MAZEIKA

RABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Turiu automo-bilus visokiems eiklams. Kaina priėinama.

3319 Auburn Ave., Chicago.

Akių, Ausų, Nosies Gerkles

KLIUTIS

visokios rūšies gydau per 25 metus prie Sta-tės gatvės.

Zvartas akis atitai-sau saugiai, tikrai, ir greitai savo specialiu būdu: tonusais šimo priekandos miego pa-galia; akinius prita-liau už \$5 ir daugiau. Parasyk dykos kny-gelės.

FRANKLIN O. CARTER

120 So. State St.
Valandos: 9 iki 5 Septind. 10 iki 12

Tel. Lafayette 4223

Plumbing, Heating

Kaipio Lietuvių, lietuviams visados patarnauju knogoriausiai.

M. Yuška,

3228 W. 38th St., Chicago, Ill.

For Beautiful Eyes

Make the Use of Murine Daily Habit.

This Refreshing Eye Lotion soon makes Eyes Clear, Radiant, Beautiful! Harmless, Enjoyable.

Sold by all Druggists. Write for Booklet.

"How to make the Eyes Beautiful!"

MURINE FOR YOUR EYES

MURINE CO., 9 East Ohio Street, Chicago

JUS AKYS

Yra jums brangėnės už viską. Neaple-kite jų. Jeigu turi kokių akių klaidų, tuo-met ateik pas mane pasitarti.

DR. SEINER, BERNAS

Lietuvis akių daktaras (Optometrist)
3315 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Ofiso valandos tik vakare nuo 6 iki 9
Nedėliomis nuo 10 iki 1. Tel. Yards 0555

Gal jums reikalingi akiniai

JEI paprasto laikraščio negalite skaityti su viena akia kuomet lai-kote 12 colių atstų nuo akių.

JEI skaitant išrodo, kad raidės su-silieja į daiktą, arba rodo si dvi-gubos.

JEI nuolatinis skaitymas knygų ir šiaip arti prie akių darbas paga-mina galvos skaudėjimą.

JEI saulės šviesa išrodo per daug stipri, gamina mirgėjimą žiurei-mo, asarų bėgimą ir galvos skau-dėjimą.

JEI jusų blakstienai nuolat yra pa-raudonavę ir akis raudonos.

JEI nors mažiausias bijojimas didė-snės šviesos pagamina mirksė-jimą.

JOHN J. SMETANA

AKINIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave.
Kampas 18 gatvės

Ant trečio augšto virš Platto ap-šiekos, kambariai 14, 15, 16 ir 17.
Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare.
Septintadienis 9 r. iki 12 dienos.

DR. VAITUSH, O. D.

Lietuvis akių specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris esti, priežastimi galvos skaudėjimą, svaigimo, akių apėtimimo, nervuoto-mo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivias akis, nuima kataraktą, atitai-so trumparegystę ir toliaregystę. Tri-venka teisingai akinius. Visuose at-sitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkėripiama i mokyklos vaikus.

Val.: 10 iki 8 v. Ned. 10 iki 1 p. p.
1545 West 47th St.
Phone Boulevard 7589

Dr. Natalija Zukauskas

Naprapath

Gydan be operacijų ir be gydytojų visokias staigas ir chroniškas li-gas; taigpi ir nervų ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Specialistė mo-toriškių ir męzinių ligų.

943 W. 33rd Place

Tel. Blvd. 0318. Patarimai dovanai
Valandos nuo 2 iki 8 val. vakare.

Dr. Anelė Kaushillas D. C.

CHIROPRACTOR

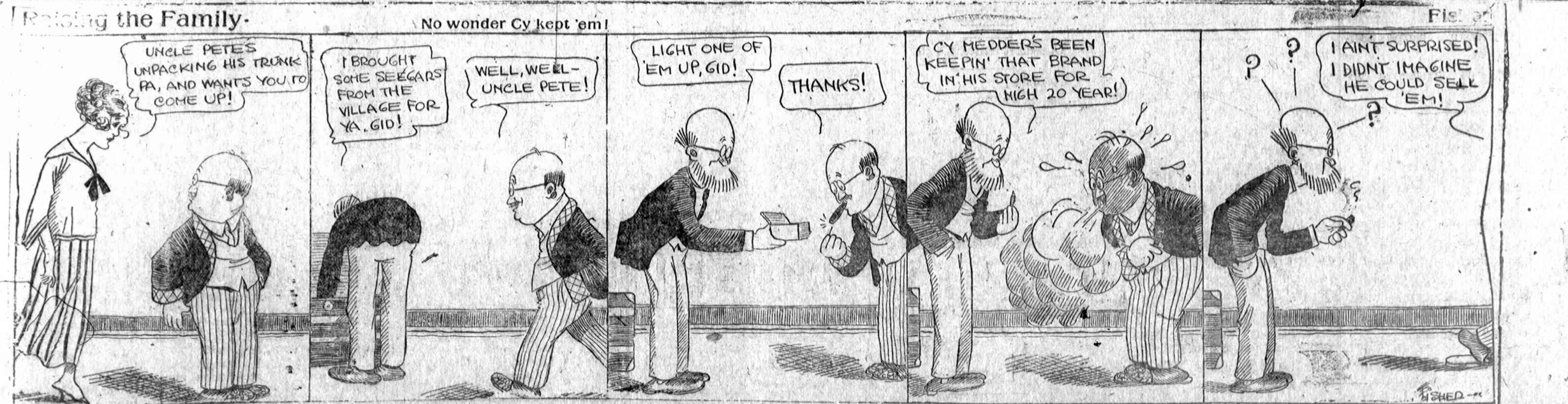
Gydan be operacijų ir be gydytojų visokias staigas ir kroniškas li-gas: nervų, reumatizmą, paralyžių, naktinį susislapinimą, dusulį ir visas kitas li-gas; vyrų, moterų ir vaikų. Pata-rimai dykai.

2159 W. 21 St., kampas Leavitt St.
Telefonas Roosevelt 8135
Valandos: 3 val. iki 9 p. m. Nedėlio-j 9 iki 12 a. m.

PAVASARINIAI IR VASARINIAI SIUTAI

Mes pasiulome jusų apžiūrėjimui ir pasirinkimui naujus moderninius sty-lius jaunuoliams, paaugantiems ir se-niems vyrams, naujausių spalvų ir pa-ternų siutus. Mieros 33 iki 48. Musų žemomis kainomis, 1 ir 2 kelnėms po \$13.50 iki \$42.50. Ir viršutiniai pava-sariniai kantai po \$22.50 iki \$30. Kiekvienas vyras turi gražiai apsi-rėgti velykoms. 1 ir 2 kelnų siutai — \$13.50, \$18.50, \$22.50, \$27.50, \$32.50, \$37.50 ir \$42.50. Pavasariniai viršu-tiniai kantai po \$22.50, \$27.50 ir \$30. Paskutinis išvalymas išpardavimas overkauit jusų kaina. Parduosime viską.

S. GORDON,
1401 S. Halsted St. ir 739 W. 14th St.,
tik biskį į rytus nuo Halsted St.
Atidara kasdien, vakarais ir nedėliomis

CHICAGOS ZINIOS

DIDLAPIAI MELAVO.

"Šiaudiniai" balsavimais nori paslėpti tą faktą, kad Cunneja įtaka darbininkuose yra labai didelė.

Chicago "Tribune" ir kiti laikraščiai vedė, taip vadinamus, "šiaudinius" balsavimus, kad atsižinotų, kuriam kandidatui į majorus piliečiai labiausiai pritaria. Diena iš dienos buvo skelbiama tų balsavimų rezultatai. Nors didlapijai ir pripažino tą faktą, kad šiais rinkimais publikos sentimentas esąs žymiai pakrypęs į socialistų kandidato pusę, bet visur jie bandė parodyti, kad jų kandidatų gauna daugiau balsų. Štai "Tribune" praneša, kad vienos Hart Schaffner ir Marso siuvėjų dirbtuvės darbininkai padavė daugiausia balsų už Deverį. Siuvėjai užprotestavo. Ir va kas pasirodė: tos dirbtuvės darbininkai visai nebuvo klausinėjami, kokiam kandidatui jie pritaria. "Tribune" tyčia padavė klaidingas žinias, kad nuraminus Deverio sekėjus. Kai faktiniai tos dirbtuvės darbininkai buvo išklausinėti, tai jie visi pritarė drg. Cunneja. Tokią jau falsifikaciją padarė "Tribune" ir su kitos dirbtuvės balsavimais.

Kodėl visa tai daroma? Atsakymas tegali būti tik vienas: didlapijai rimtai susirūpinę Cunneja kampanijos pasisekimu. Į jo prakalbas eina tukstančiai žmonių, jam kelia didžiausias ovacijas. Tuo tarpu kitų kandidatų prakalbas mažai kas telanka. Apie Luederio prakalbas, pavyzdžiui, vienas laikraštis daro tokią sarkastišką pastabą: esą jeigu Leuderui užbaigus kalbėti adata būtų nukritusi ant žemės, tai ji būtų padariusi didžiausią triukšmą — tiek publika būtų entuziastinga.

Net "Tribune" pastaruoju laiku pareiškė, kad visai nebus nuostabi, jei Cunneja gaus arti 200,000 balsų. Taip dalykams esant, aišku, kad piliečiai ima nebesipitenkinti senosiomis partijomis, kurios iki šiol valdė miestą. Jie nebesipitenkina tais skandalais, kurie nuolat išeidavo aikštėn miesto valdžioje.

Rytojaus rinkimai parodys, kiek Chicagoje yra susipratusių piliečių, kurie nebenori grafo ir skandalų. Tie piliečiai paduys savo balsus už Cunneją.

Numirė bankininkas.

Penktadienį numirė vienas žymiausių Chicago bankininkų ir finansistų, Edmund D. Hulbert.

Nuteistas pakorimui už nužudymą policisto.

Kriminaliniame teisme liko nuteistas pakorimui Bernard Grant, jaunuolis banditas, kuris drauge su Walter Krauser nužudė policistą Ralph Sanders.

Krauser bus teisiamas vėliau.

Atėmė \$3,500 iš dirbtuvės užveizdos.

Du plėšikai privertė Fred Shawą, National Biscuit kompanijos superintendenta, sėsti į judviejų automobilį. Išvežė jį į laukus juodu atėmė iš Shaw'o \$3,500.

Nupuolė nuo antro aukšto; užsimušė.

Louis Warner, 73 metų amžiaus, 4756 Princeton Ave.,

nupuolė pro langą nuo antro aukšto ir užsimušė.

25 traukiama atsakomybėn už narkotinių vaistų pardavinėjimą.

Kampanija prieš narkotinių vaistų platinimą prasidėjo. Pietinėje miesto dalyje pateko į policijos rankas žymiausi narkotinių vaistų pardavinėtojai. Tarp suimtųjų yra ir vienas optikorius. Iš viso patraukta atsakomybėn 25 žmonės.

Bandė nusižudyti, kad nepakliuvus policijai į nagus.

Atlantic viešbutyje buvo rastas be sąmonės Abraham Mogolowski. Šalyje jo buvo nuodų dežutė.

Atsipeikėjęs jis skundėsi, kam neleidi jam numirti.

Mogolowski buvo policijos įsiekiamas už išviliojimą prigaulingų būdų iš pios Atkinson \$750. Jis liko nugabentas į Cook kauntės kalėjimą.

Susižeidė trys policistai.

Keturi policistai bevažiudami automobiliu prie 63os ir Racine apsivertė. Trys jų liko sužeisti. Vienas gal nebespasveiks.

Gatvekaris užmušė 19 metų merginą.

Prie N. Clark ir Winnemac gat. liko užmušta gatvekario Beatrice Sigmay, 19 metų mergina, 1467 Winnemac Ave.

Gaisras Pullman dirbtuvė; nuostoliai sieksia \$100,000.

Gaisras sunaikino Pullman dirbtuvės trobesį prie 111-tos ir Cottage Grove Ave. Apskaičiuojama, kad nuostolių padaryta apie \$100,000.

Sportas.

PARAGINIMAS MUSU GOLFININKAMS.

Pavasaris artinasi ir laikas pradėti mums jau golfą mokytis lošti. Stengkimės šiais išsilavinimui ir kad galėtume daug geriausio suloti, negu peiretais metais. Man teko matyti Marquette Parke praėjusią vasarą lietuvių golfininkus, kurie dar lošimo nepatyrę, tai tik bėgioja iš vieno krūmo į kitą dargi net sušilę, prakaite šluostosi, tai net ir užmiršta suskaičiuoti savo kirčius. Jeigu bolė toli nurieda, tai skaito, o jei arti, tai neskaityti. Jeigu jie visus kirčius skaičiuoja, tai būtų sarmata ir savo kortą parodyti kitam žmogui. Teko patėmyti, kad kuri padaro 8 arba 10, tai parašo penkis arba šešis, nes jam gėda teisybę pasakyti. Tai aš pamataviau, kad mes pradėtume ankščiau iš pavasario praktikuotis, kad geriau nors rudėnį sektųsi lošti, kad svetimačiai pamatę lietuvių golfininkus nesijuokytų. Ir aš pakvieščiau ypaci jaunus vaikus, visus tuos, kurie myli laivintis, kad įstotų į golfininkų klubą.

— Rygos Demokratas.

GIMIMAI.

Chicago Sveikatos Departamente įregistruota gimė:

Alice Sargis, 1508 Lawrence Ave., kovo 18.

Eleonor Ciuras, 1821 West North, kovo 16.

Mary Kardelis, 4354 S. Wood St., kovo 16.

Jozefina Sauchis, St. Fe Tracks & Central Pk., kovo 19.

Florence Juška, 4540 So. Rockwell, kovo 15.

Raymond Vaslavas, 4138 S. Western Ave., kovo 13.

? Balčius, 1636 So. Karlow, kovo 19.

Chicago Sveikatos Departamente įregistruota gimė:

Alice Sargis, 1508 Lawrence Ave., kovo 18.

Eleonor Ciuras, 1821 West North, kovo 16.

Mary Kardelis, 4354 S. Wood St., kovo 16.

Jozefina Sauchis, St. Fe Tracks & Central Pk., kovo 19.

Florence Juška, 4540 So. Rockwell, kovo 15.

Raymond Vaslavas, 4138 S. Western Ave., kovo 13.

? Balčius, 1636 So. Karlow, kovo 19.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, viečia ar kviečia.

Chicago Lietuvių Auditorium Ben dros direktorių ir draugijų atstovų mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, 2 diena balandžio, 7:30 vakare, Keistucio Spulks namuose, 340 W. 33 St., direktoriai ir atstovai malonėkte laiku pribūti, nes yra daug svarbių reikalų. — Rašt. Demereckis.

Roseland. — Lietuvių Darbininkų Namų Bendrovės šerinkimų mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, balandžio 2 d., 8 val. vak., K. Strumili svetainėje, 158 E. 107 St. — K. Gavėnas, sekr.

North West Side statymo ir skolinimo bendrovės šerinkimų extra — susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 3 d., 7:30 val. vak., švento Mykolo parapijos svetainėje, 1644 Wabansia Av. Visi šerinkimai malonėkte atsilankyti. — J. Rekus, sekr.

ASMENŲ ĮEŠKOJIMAI

PAJIESKAU darbo prie namų, turiu du vaikus vienas 6 metų antras 2½ metų. Norėčiau gauti prie gery žmonių, ugers ir už mažą mokeskį. Kad tik būtų vietas del mano vaikų. Kam reikalingas tokis darbininkas. Kreipkitės, Sofija Kiausis, 3462 South Auburn Ave.

JIESKAU savo švogerio Antano Mickaio, jis gyvena 903 Mather St., Kansas City, Mo. Du metai atgal susiraišydavom, o nuo to laiko nežinau ar jis gyvas ar miręs. Mielas švoger, prašau atsiliepti, ar geri žmonės žinantys jį, maldieji pranešti. Iš kalno tariau širdinga ačiū tiems kurie praneš. F. Bauzin, Box 14, Riverton, Ill.

APSIVEDIMUI

PAJIESKAU apsigvedimui merginos ar našlės, kuri yra laisvų pažiūrų senuma 32 iki 37 metų, katra mylėtų šeimynišką gyvenimą. Atsiųskite laišką. Aš esu 39 metų vaikas, nerukau ir nevaistoju svaigaliu. 3210 So. Halsted St. No. 4

IVAIRUS SKELBIMAI

REIKIA atšakančių kontraktorių ir karpentierių, kurie norėtų aktyviškai prisidėti prie didelio namų korporacijos biznio, \$1000 reikia įnešti. Musų pasiūlymą galit išsiir-ti. Builder, Box 963, Pittsburgh, Pa.

STOGDENGYSTĖ. Trijų stogų prakiurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilų trokų patarnavimas Chicago ir apietinkė. Įstaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo įstaiga Chicago. Tik patvyrė unijos darbininkai samdomi. J. J. DUNNE ROOFING CO., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawndale 0114.

RASTA-PAMESTA

RASTA-PAMESTA. Netoli savo namų radau daugiau kaip \$10. Jei kas atspės kokiam maišely buvo jo pinigai, gaus atgal savo pinigus.

JULIJONAS SALKIAUSKIS 2040 So. Halsted St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALINGA senyva moteris pridaboti 2 metų vaiką. Bus duotas kambarys ir pagal sutartį atlyginimas. Atsiųskite vakarais nuo 6 iki 10 val. ir nedėliomis visą dieną. PR. KUZMARSKIS, 7005 S. Talman Ave. 1st fl. front

Merginų

del įvairių ir interesingų gerai apmokamų darbų

yra pasiuloma merginoms ir moterims

Daleiskit išmokinti jus

Counting

Inspektinimo

Assembleinimo

Siulų vnyiojimo

Punch pres darbo

Darbas dienomis arba naktimis

Turi mokėti kalbėti angliškai

WESTERN ELECTRIC CO., INC.

48 (Cicero) Ave ir 24th St.

REIKIA darbininkų prie tekėlo, greitam tekimui-grežimui. AMERICAN SPIRAL PIPE WORKS

14th St. & 48th Ave.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA merginų prie siuvamų mašinių operatorių. Ir patyrusių prie spēka varomų mašinų. Nuolat darbas, gera alga, moderniška dirbtuvė. Ateikite pasirengusios darban. REGENSTEIN VEEDOR CO. 3440 N. Kimball Ave.

MERGINŲ lengvam dirbtuvės darbui. Geras, švarus darbas. Gera mokeskis.

REGENSTEIN VEEDOR CO. 3440 N. Kimball Ave.

REIKIA patyrusių moterų sortavimui į rūšis popierių atkarpų.

Rocco Rizzo Paper Stock Co., 612 W. Taylor St.

REIKIA darbininkų mašinistų, alperių ir išbėrų; taippat kurie turi patirtį virinimo, tenku, ant sekancijų mašinų; elektrikos arc, ir spot ir seleliminių instrumentų. Užmokeskis gera. Atsiųskite. Oil Products Appliance Co., 1317 So. 3th Ave., Maywood, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA darbininkų mašinistų, alperių ir išbėrų; taippat kurie turi patirtį virinimo, tenku, ant sekancijų mašinų; elektrikos arc, ir spot ir seleliminių instrumentų. Užmokeskis gera. Atsiųskite. Oil Products Appliance Co., 1317 So. 3th Ave., Maywood, Ill.

VYRŲ REIKIA. Nuolat darbas. Gera alga.

Atsiųskite: GREAT NORTHERN CHAIR CO., 2500 Ogden Ave.

PRIE benčiaus pagalbininkų, nitavotojų ir (baisklių) frėmų nupylavotojų reikia.

ARNOLD SCHWINN 1718 N. Kildare Ave.

REIKIA DARBININKŲ. ROSEBAUM BROS. FEED MILLS

87 St. and Stewart Ave.

REIKIA vyrų prie freitų mašinų pagalbininkų. Punch pagalbininkų. Preso pagalbininkų. Pulkios algos nuo dienų darbininkams ir dar geresnės algos naktiniams darbininkams.

Atsiųskite: PULLMAN CAR WORKS, Prie musų Freight Dept., 103rd St. ir Cottage Grove Av.

REIKIA COIL SPRINGSŲ dirbėjų ir nitavotojų.

HERZ BED COMPANY, 2320 So. Western Ave.

ATYDA. Ar jūs norite gerai apmokamo ir nuolatinio darbo? Ateikite pasirengę darban.

WESTERN FELT WORKS, 4115 Ogden Ave.

REIKALINGAS jaunas vyras dirbti už baro minkštų gėrimų saliuje, Cicero geistina, kad būtų bent kiek tą darbą dirbęs ir čia gyvenęs, tai yra vietinis.

Atsiųskite pas PETER URBAS, 1330 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

REIKIA darbininkų ir punch preso operatorių, 42c. į valandą, 52 val. darbo savaitėje, dienomis 45c. į valandą už darbą naktimis, 55 val. savaitėje.

JOSLYN MFG. CO. 37th and Morgan St.

REIKIA LANGŲ PLOVEJŲ. CHICAGO WINDOW CLENNING CO. 62 W. WASHINGTON ST. ROOM 21

REIKIA molderių, apprentice molderių, grinderių, sortuotojų ir darbininkų. Nuolat darbas ir gera mokeskis. Atsiųskite 1760 Diversey Parkway

REIKIA darbininkų prie tekėlo, greitam tekimui-grežimui. AMERICAN SPIRAL PIPE WORKS

14th St. & 48th Ave.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI grosernė ir buferinė labai gero vietos apgyventa visokių tautų. Parduosiu būtinai atskirai arba su namu sykiu. Namai murinis 3 aukštų, elektros šviesa ir dujų, geras cimentuotas sklepas. Atsiųskite. 1004 W. 18th St.

PARDAVIMUI moderniškas nesvaigiamų gėrimų parloras, — parduavimui. Atsiųskite po 3 val. po pietų.

201 E. 47th St.

PARDAVIMUI SALIUNAS, geroj vietoj, biznis išdirbtas, turi būti parduotas greitai.

Atsiųskite: 602 W. 14th St.

FOTOGRAFISTŲ ATYDAI

Pardavimui pūkti ir didelė Studio ant didelės gatvės, naujausias mados apertingumų. Pūki prga del jauno artisto. Savininkas priverstas parduoti ir trumpą laiką, priežastis pardavimo liga. Kreipkitės į Naujienų Skyrių, 3210 So. Halsted St. No. 5.

PARDAVIMUI Restaurantas ir minkštų gėrimų įstaiga. Galit pirkti visą būrą ir tiktai vienus rakandus. Turi būti parduota greitai, nes savininkas apeliidžia miestą. Kas pirmas tas laimės. Kreipkitės 3566 So. Halsted St.

PARSIDUODA pieno dastatytymo biznis. Distrikas apgyventas lietuvių. Biznis senas ir išdirbtas. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos. Joe Davidson, 2241 W. 23rd Pl.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARSIDUODA pieno dastatytymo biznis. Distrikas apgyventas lietuvių. Biznis senas ir išdirbtas. Priežastis pardavimo patirsite ant vietos. Joe Davidson, 2241 W. 23rd Pl.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus visą laiką. Galima uždirbti daug pinigų. Tarpe dirbtuvių ir darbininkų distrikte, netoli nuo transfer kampo. Westside. Renda \$45, su keturiais gyvenimui kambariais. Pardavimas namo, verčia parduoti biznį. Yra daug stako ir geri įrenginiai. Už \$1.650 nupirkite viską. Verta dygubai. 1695 W. Lake St., netoli Paulina St.

PARDAVIMUI cigary, cigarečių, tabako, ice cream, visokios minkmenos, magaziniai ir mašinų popiera. Įsteigta gyvuoja 24 metus ir buvo vedama to patio žmogaus